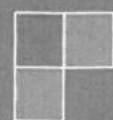

A Bulgárföldi Általános
Iskola
Pedagógiai Programja

2024.

Tartalomjegyzék

1.	Bevezető.....	4
1.1	A nevelési-oktatási intézmények pedagógiai programjára vonatkozó jogszabályi előírások	7
2.	Az iskola pedagógiai programja	17
2.1	Iskolánkról bevezető.....	17
3.	Az iskola nevelési programja.....	18
3.1	A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	21
3.2	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	23
3.3	Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	24
3.4	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	25
3.5	Iskolai környezeti nevelési program.....	27
3.6	A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	28
3.7	A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák	29
3.7.1	A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra	29
3.7.2	Az egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek.....	31
3.8	A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	35
3.8.1	Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai.....	38
3.9	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	47
3.10	A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	50
3.11	Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	51
3.12	Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	53
3.13	A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata.....	58
3.14	Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai.....	60
4.	Az intézmény helyi tanterve.....	61
4.1	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	62
4.2	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	63
4.3	A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése, értékelése, jutalmazása	65

4.4	Mindennapos testnevelés	71
4.5	A választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai	72
4.6	Projektoktatás.....	74
4.7	Komplex természettudomány.....	74
4.8	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	75
4.9	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	86
4.10	Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	89
4.11	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	90
4.12	A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	91
4.13	Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	91
4.13.1	Egészségnevelés	91
4.13.2	Környezeti nevelés – Öko-szemlélet	95
5.	A pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések.....	107
5.1	A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések.....	107
5.2	A pedagógiai program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok	109
A pedagógiai program legitimitációja		110
6.	Mellékletek	111
1.	számú melléklet: Az intézmény helyi tanterve	111

1. Bevezető

A változások korát éljük.

A MA iskolája ezer és ezer szállal kötődve szűkebb és tágabb környezetéhez, egyre élesebb versenyhelyzetben, komoly értékválság közepette próbál irányt mutatni. Saját cél és normarendszere közvetítésével, az igények és feltételek szüntelen változása közt is igyekszik úrrá lenni a nehézségeken, s a vele szemben megfogalmazott elvárásoknak a lehető legnagyobb mértékben megfelelni.

*A mögöttünk álló másfél évtized mérföldkönek számít a mi iskolánk életében is. Megtanultunk önállóan gondolkodni, s a szolgáltató szerep felvállalásával a kor igényeihez tartalmában és stílusában is jobban igazodó helyi nevelési rendszert kidolgozni. A fennmaradás ösztöne indította el a közös gondolkodást, és a nevelőtestület következetes, lépésenként megtervezett, folyamatos munkavégzése vezetett el a kitűzött célig. Nem volt diadalmenet! Nagyon sok utánajárást, egyeztetést, konfliktusvállalást jelentett. Eredményeink ezért becsesek számunkra! **A Nevesincs iskolától eljutottunk az önálló arculatig.** Igazi csapatmunka volt, amellyel a központilag lehetséges és a helyileg szükséges között sikerült megteremtünk az összhangot. Megépítettük azt az alapot, amelyre az elkövetkezendő években bátran építkezhetünk.*

A 2024. szeptember 1-től összeállított pedagógiai programunkat az iskolahasználók- szülők, tanulók, pedagógusok- véleményének, javaslatainak figyelembevételével fogalmazzuk meg, és az életbelépése után az elégedettségi mérések adatai igazolják, helyes úton járunk. Az eddigi erősségek megtartásával, a lehetőségek jobb kihasználásával, a fenyegetettségekre való okos felkészüléssel, és a gyengeségek mielőbbi leküzdésével olyan iskolát akarunk, amely a város iskolahálózatának érdekes, és bizonyos területeken egyedi színfoltja lesz. Olyan iskola, amely sajátos pedagógiai koncepciójával, kliensközpontú és minőségi munkavégzésével képes megőrizni versenyképességét, és biztosítani tudja mindazt a kínálatot, amelyet a modern kor kihívásai NAPJAINK oktatási intézményeitől elvárnak.

A 2024. szeptember 1-től kidolgozott pedagógiai programunk ezen elvárásoknak kíván eleget tenni.

Biztosak vagyunk abban, hogy vezetőtársaimmal, a pedagógusokkal, a pedagógiai munkát segítő kollégákkal és életvitel és gyakorlati dolgozókkal összefogva képesek vagyunk a megálmodott célt elérni, a kitűzött feladatokat eredményesen és közmegelegedésre megoldani.

Hitvallásunk a híres költőt idézi: "Jót, s jól!..."

Miskolc, 2024. augusztus 30.

Mohr Rita
igazgató

A Bulgárföldi Általános Iskola Miskolc város külső kerületében, a Bulgárföldi-lakótelep egyetlen oktatási intézménye. **Már a névválasztással is hangsúlyozni kívánjuk e régióhoz, szűkebb pátriánkhoz való kötődésünket.** Büszkék vagyunk arra, hogy iskolánk diákjai és egyik tanára gyűjtötték össze e városrésze vonatkozó helytörténeti adatokat a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Levéltárban található dokumentumokból, az itt élő emberek visszaemlékezéseiből.

Ma már minden növendékünk tudja, hogy századunk elején, a bolgár történelem nehéz időszakában, egyre több bolgár nemzetiségű család keresett és talált hazát városunkban. Köztük volt az a Georg Sztanev is, aki példamutató szorgalommal, kitartással virágzó kertgazdaságot hozott létre azon a területen, ahol most alma materünk áll.

A mai lakótelep helyén még fél évszázaddal ezelőtt is csatornahálózattal átszőtt hatalmas veteményesek zöldelltek elválasztva egymástól Miskolcot a hajdan volt királyi uradalom, a Diósgyőri Vár körül kiépült Diósgyőrtől. A két település között utazók csak "bolgárföld"-ként emlegették ezt a környéket, s a köznyelvben meghonosodott elnevezés így lett névadója a később megépült lakótelepnek.

Ennek emlékét őrzi az iskolánk falán elhelyezett emléktábla. Minden év március 3-án, Bulgária nemzeti ünnepén, intézményünk ad otthont a városban élő bolgár nemzetiségűek történelmi múltidézésének.

Iskolánk immár több mint négy évtizedes pedagógiai munkájában a kezdetektől fogva prioritást élvez az egészséges életmódra, életszemléletre nevelés, a rendszeres sportolás igényének felkeltése.

A testnevelési órák keretében - kihasználva a Városi Uszoda közelségét - a hagyományos tananyag mellett, helyet kaphat az órarendbe épített úszásoktatás is szülői igény szerint.

Erre épülnek rá a tanórán kívüli sportórák, a természet-, és környezetvédelmi szakkörök kirándulásai, túrái. Részt vállalunk az egészségvédő, a káros szenvedélyek megelőzését szolgáló programok végrehajtásában is.

A szülői elvárásoknak megfelelően **nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy diákjaink biztos alapismeretekkel rendelkezzenek, s ezáltal kellő alapot kapjanak a továbbtanuláshoz.**

Nyolc évfolyammal működő általános iskolaként változatlanul **fontosnak tartjuk, hogy az egyéni adottságok, képességek figyelembevételével, a hátránnyal indulók felzárkóztatásával, a tehetségesek felkarolásával kiegyensúlyozott, a kor kihívásainak megfelelő korszerű alapismeretekkel és személyiségjegyekkel rendelkező fiatalokat bocsássunk ki iskolánk falai közül. Prioritásként jelenik meg a tanulók lemorzsolódásának megelőzése.**

A másság elfogadására nevelés bizonyítéka, hogy a törvényi előírásoknak megfelelően lehetőséget adunk az integrált oktatásra. Ennek keretében a Szakértői Bizottság által az enyhe értelmi fogyatékosok miatt speciális fejlesztésre, segítségre szoruló tanköteles korúak oktatását, nevelését is felvállaljuk.

Az idegen nyelvek hatékonyabb oktatása érdekében lehetőség szerint angol nyelvű szakkört szervezünk. Programunkban **kiemelt fontosságot kap az informatikai ismeretek elsajátíttatása, gyakorlati alkalmazása,** hiszen a jövő társadalmában csak az boldogulhat, akinek ismeretei megfelelnek a globalizációval és a társadalmi változásokkal együtt járó megemelkedett követelményeknek.

A tanórán kívüli tevékenységek sorát színesítik a **délutáni foglalkozások.**

Lelkes pedagógusaink munkáját dicsérik a **diákönkormányzat** szabadidős programjainak keretében szervezett gyermekprogramok.

A tanulók érdekképviselését, a demokratikus jogok gyakoroltatását, a szabadidős tevékenységek megszervezését a diákönkormányzat kiemelt feladatának tartja.

Nevelőtestületünk azon fáradozik, hogy a hozzánk beiratkozó tanulók biztos alapismeretekkel, testileg, értelmileg, érzelmileg gazdagodva, megerősödve, vidám gyermekkor emlékével kerüljenek ki iskolánk falai közül.

Pedagógiai programunk létrehozásában tantestületünk valamennyi tagja kivette részét.

Bízunk abban, hogy a nemes szándék nem hiábavaló, hogy amit teszünk, azt mindnyájunk boldogulását szolgálja.

1.1 A nevelési-oktatási intézmények pedagógiai programjára vonatkozó jogszabályi előírások

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései:

4. § E törvény alkalmazásában 32. pontja:

tanítási nap: az egyes osztályokban a tanítási órák, továbbá az iskola pedagógiai programjában rögzített, a tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály- vagy csoportfoglalkozás, így különösen a tanulmányi kirándulás, környezeti nevelési program, a kulturális, sportrendezvény megtartására fordított nap, ha a foglalkozási órák száma eléri a hármat.

5. §

(4) Az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot a Nat biztosítja, amely meghatározza az elsajátítandó műveltség tartalmát, valamint kötelező rendelkezéseket állapít meg az oktatásszervezés körében, így különösen a tanulók heti és napi terhelésének korlátozására.

(5) A NAT-ban foglaltak érvényesülését a kerettantervek biztosítják.

26. §

(1) A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az igazgató hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

(2) Az iskola pedagógiai programjának részeként, ha e törvény másként nem rendelkezik, a köznevelésért felelős miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. A helyi tanterv megnevezi a köznevelésért felelős miniszter által kiadott kerettantervek közül választottat és rendelkezik a kerettantervben meghatározott, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások időkerete legfeljebb tíz százalékának felhasználásáról. A kollégium az érdekelt iskola pedagógiai programját figyelembe véve készíti el a pedagógiai programját.

A nem kötelező tanórai foglalkozások tananyagát és követelményeit a helyi tanterv tartalmazza, melyek az adott tanévre vonatkozóan kerülnek aktualizálásra a tanmenetekkel összhangban.

(5) Az iskola pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetheti be.

27.§

(11) Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban, azokban az osztályokban és azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelésóra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi.

46. §

- (3) A gyermeknek, a tanulónak joga, hogy
- d) részére az állami iskola egész pedagógiai programjában és tevékenységében a nevelés-oktatás során a tájékoztatás nyújtása és az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjék
- (6) A tanuló joga különösen, hogy
- b) válasszon a pedagógiai program keretei között a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá pedagógusok közül

51. §

(1) Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat. A további felvételi kérelmekről az intézmény pedagógiai programjában foglaltak szerint kell dönteni.

54. §

(1) A pedagógus – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben a tanulmányi rendszerben történő rögzítésével rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét a tanulmányi rendszerben történő rögzítéssel szakmailag indokolható határidőn belül értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor tanulmányi rendszerben értesítő, év végén bizonyítvány és a tanulmányi rendszer útján értesíti. Értesítő gyakrabban is készülhet az intézmény pedagógiai programja szerint. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz. A tanuló mulasztással összefüggő adatait a mulasztás napján, haladéktalanul rögzíteni kell a tanulmányi rendszerben.

- (4) *A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanuló értékelésére – a köznevelésért felelős miniszter engedélyével – az iskola pedagógiai programja a (2) bekezdésben meghatározottaktól eltérő jelölés, szöveges értékelés alkalmazását is előírhatja. Ha az iskola nem alkalmazza az (1)–(2) bekezdésben meghatározottakat, de arra iskolaváltás vagy továbbtanulás miatt szükség van, vagy a szülő vagy a tanuló kérésére köteles a félévi és az év végi minősítést osztályzattal is elvégezni. Az iskola által alkalmazott jelölés, értékelés érdemjegyre, osztályzatra való átváltásának szabályait a helyi tantervben kell meghatározni.*

96. §

- (6) *A tanulók tankönyvellátását szolgáló központi költségvetési támogatás terhére a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához a szakmai munkaközösség és az iskolai szülői szervezet egyetértésével a pedagógiai programban foglaltak megvalósítását szolgáló, a tankönyvjegyzékben nem szereplő könyvek, munkafüzetek, feladatlapok, eszközök és digitális ismerethordozók is beszerezhetők tankönyv helyett, ha az iskolában a nevelő és oktató munkához részben vagy egészben nem alkalmaznak tankönyvet.*

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII törvény

Az Nkt. 26. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

- (1) *A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.*

Az Nkt. 54. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

- (1) *A pedagógus – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben a tanulmányi rendszerben történő rögzítésével rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét a tanulmányi rendszerben történő rögzítéssel szakmailag indokolható határidőn belül értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor tanulmányi rendszerben értesítő, év végén bizonyítvány és a tanulmányi rendszer útján értesíti. Értesítő gyakrabban is készülhet az intézmény pedagógiai programja szerint. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz. A tanuló mulasztással összefüggő adatait a mulasztás napján, haladéktalanul rögzíteni kell a tanulmányi rendszerben*

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései:

4. §

(1) A nevelési-oktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatában (a továbbiakban: SZMSZ) kell meghatározni

o) annak meghatározását, hogy hol, milyen időpontban lehet tájékoztatást kérni a pedagógiai programról

7. §

(1) Az iskola pedagógiai programja meghatározza

a) az iskola nevelési programját, ennek keretén belül

aa) az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveit, értékeit, céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait,

ab) a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,

ac) az alapfokú művészeti iskola kivételével a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokat,

ad) a közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatokat,

ae) a pedagógusok helyi intézményi feladatait, az osztályfőnöki munka tartalmát, az osztályfőnök feladatait,

af) a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendjét,

ag) a tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendjét,

ah) a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formáit,

ai) a tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit és az alkalmassági vizsga szabályait, valamint középfokú iskola esetében a szóbeli felvételi vizsga követelményeit,

ak) az alapfokú művészeti iskola kivételével az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervet,

b) az iskola helyi tantervét, ennek keretén belül

ba) a választott kerettanterv megnevezését, ideértve bármely, a miniszter által kiadott vagy jóváhagyott kerettantervek közül választott kerettanterv megnevezését,

bb) a választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát,

bc) az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét,

bd) a Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: NAT) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait,

be) az alapfokú művészeti iskola és a kollégium kivételével a mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját, ha azt nem az Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezik meg,

bf) a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályait,

- bi) a tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formáit, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elveit,
- bj) a csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elveit,
- bk) a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot, az iskola az irodalom, hon-és népismeret, történelem, etika tantárgyak helyi tantervébe építette be.
- bl) *
- bm) az alapfokú művészeti iskola kivételével az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket,
- bn) a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket,
- bo) a tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elveket,
- bp) a nevelőtestület által szükségesnek tartott további elveket,
- d) amennyiben az általános iskola egész napos iskolaként működik, a miniszter által kiadott, vagy saját maga által kidolgozott és az Nkt.-ben meghatározottak szerint jóváhagyott nevelési-oktatási programot.
- (2) Az iskola valamennyi évfolyamát átfogó helyi tantervet használ.
- (3) Az Nkt.-ban nevesített iskolák pedagógiai programja meghatározza az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályait, szükség esetén különbözőzeti vizsgával, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával vagy évfolyamisméltéssel.
- (4) A nevelőtestület és az igazgató döntése alapján a pedagógiai program tartalmazza az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszereket, beleértve a projektoktatást is. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.
- (5) Az iskola pedagógiai programjában meg kell határozni
 - a) az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendjét,
 - b) az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elveit és korlátait.

11. §

- (1) A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók
- b) iskolai nevelése és oktatása esetén a helyi tanterv a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot is tartalmazza.
- (2) A helyi tanterv az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséhez egy tanítási évnél hosszabb időt, sajátos nevelési igényű tanulókra adaptált kerettanterv az egyes tantárgyak tekintetében a Nat-tól eltérő megnevezést és óraszámot is megjelölhet.

13. §

- (1) Az iskolában a helyi tanterv alapján kell megszervezni a tanulók, az egyes évfolyamok, ezen belül az egyes osztályok, valamint az osztályokon belüli csoportok tanítási óráit. A tanítási órák megszervezhetőek különböző évfolyamok, különböző osztályok tanulóiból álló csoportok részére is.
- (2) A tanulói részvétel szempontjából a tanítási óra lehet kötelező, kötelezően választandó és szabadon választható tanítási óra.
- (3) A helyi tanterv határozza meg, hogy melyek azok a kötelező tanítási órák, amelyeken egy adott osztály valamennyi tanulója köteles részt venni, valamint hogy melyek azok a kötelező tanítási órák, amelyeken a tanulónak a választásra felkínált tantárgyak

közül kötelezően választva, a helyi tantervben meghatározott óraszámában részt kell vennie.

65. §

- (5) A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell meghatározni. A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízta meg.

81. §

- (1) A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését (a továbbiakban: fizikai fitsségi mérés)
- a) – a b)–d) pontban foglalt kivétellel – az iskola testnevelés vagy mozgásnevelés tantárgyat tanító pedagógusa,
- b) ha a tanuló testnevelésórán és gyógytestnevelésben egyaránt részt vesz, az iskola testnevelés vagy mozgásnevelés tantárgyat tanító pedagógusa és a pedagógiai szakszolgálat gyógytestnevelést tartó pedagógusa együttműködésben,
- c) ha a tanuló kizárólag gyógytestnevelésben vesz részt, a pedagógiai szakszolgálat feladatellátása keretében az adott intézményben a gyógytestnevelést ellátó pedagógus,
- d) ha a tanuló sem testnevelésórán, sem gyógytestnevelésen nem vesz részt, de valamely strukturált mozgásfejlesztésben igen, a mozgásfejlesztést végző pedagógus,
- e) ha a tanuló sajátos nevelési igényű, és részt vesz testnevelésórán, illetve gyógytestnevelésben, az a)–c) pontban meghatározott pedagógus és a tanuló egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs tanórai foglalkozását tartó gyógypedagógus, konduktor együttműködésben,
- f) ha a tanuló gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben vesz részt testnevelés- vagy mozgásnevelés-órán, a testnevelést, illetve mozgásnevelést tanító pedagógus végzi el.
- (2) A fizikai fitsségi mérés eredményeit az (1) bekezdés a), c), d) és f) pontja szerinti esetben a mérést végző pedagógus, az (1) bekezdés b) és e) pontja szerinti esetben az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa rögzíti az Nkt. 44/B. § (1) bekezdése szerinti rendszerbe.
- (3) A fizikai fitsségi mérések egyes tanulókra vonatkozó, adott tanévben rögzített adatait az érintett pedagógusok, továbbá köznevelési intézmények vezetői tanévenként elemzik, és meghatározzák az adott tanuló fizikai fitsségi szintjének további fejlesztése szempontjából – elsősorban az iskolai testnevelés tantárgy, valamint az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs tanórai foglalkozás, valamint a gyógytestnevelés keretei között – szükséges intézkedéseket.
- (4) * A tanulók fizikai fitsségi mérésének részletes szabályait a miniszter az általa vezetett minisztérium honlapján teszi közzé.

82. §

- (1) Az óvoda, az iskola és a kollégium a pedagógiai programjának legalább egy példányát oly módon köteles elhelyezni, hogy azt a szülők és a tanulók szabadon megtekinthessék.
- (2) Az óvoda, iskola, kollégium vezetője vagy az általa kijelölt pedagógus köteles a szülők, tanulók részére tájékoztatást adni a pedagógiai programról.
- (3) Az SZMSZ-t, a házirendet, a pedagógiai programot és magán fenntartású nevelési-oktatási intézmény esetén a fenntartó szervezet hatályos alapító vagy létesítő okiratát a nevelési-oktatási intézmény honlapján nyilvánosságra kell hozni.

118. §

- (3) A szakmai munkaközösség véleményét – szakterületét érintően –
a) a pedagógiai program, továbbképzési program elfogadásához
be kell szerezni.

122. §

- (9) Az iskolaszék véleményt nyilváníthat a nevelési-oktatási intézmény működésével
kapcsolatos valamennyi kérdésben. Ki kell kérni az iskolaszék véleményét a
pedagógiai program, az SZMSZ, továbbá a házirend elfogadása előtt.

128. §

- (1) A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött
időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi
állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban
rendszeresen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.
- (2) A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan
folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben
végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek,
a tanuló és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják,
hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.
- (5) A nevelési-oktatási intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait
koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a helyi
pedagógiai program részét képező egészségfejlesztési program keretében.”

**A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.)
Korm. rendelet pedagógiai programmal, helyi tantervvel kapcsolatos rendelkezései:**

7. §

- (1) A nemzeti köznevelésről szóló törvény 27. § (1) bekezdés szerinti tanórai foglalkozások
megszervezhetőek a hagyományos, tantermi szervezési formáktól eltérő módon, így
különösen projekt oktatás, erdei iskola, múzeumi foglalkozás, könyvtári foglalkozás,
művészeti előadáshoz vagy kiállításhoz kapcsolódó foglalkozás formájában is,
amennyiben biztosított az előírt tananyag átadása, a követelmények teljesítése, a
tanítási órák ingyenessége, a tanulói terhelés korlátozására vonatkozó rendelkezések
megtartása.
- (3) Ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, az emelt szintű oktatásban érintett
évfolyamokon és tanulócsoportokban
- a) idegen nyelv, matematika, magyar nyelv és irodalom, továbbá nemzetiségi nyelv és
irodalom esetén legalább heti öt,
- b) minden egyéb tantárgy esetében legalább heti négy tanórai foglalkozást kell biztosítani.

8. §

- (1) A tanuló kötelező és választható tanítási óráinak száma – ha e rendelet másképp nem
rendelkezik – egy tanítási napon nem lehet több
- a) hat tanítási óránál az első–negyedik évfolyamon,
c) hét tanítási óránál az ötödik–nyolcadik évfolyamon.
- (3) A tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege – a (4)–(7) bekezdésben
foglalt eltérésekkel – egy tanítási héten legfeljebb
- a) az első–harmadik évfolyamon huszonnégy,
b) a negyedik évfolyamon huszonöt,

- c) az ötödik és a hatodik évfolyamon huszonnyolc,
- d) a hetedik és a nyolcadik évfolyamon harminc, óra lehet.

9. §

- (1) A 8. §-ban a tanuló napi és heti terhelésével összefüggésben meghatározottak alkalmazásakor figyelmen kívül kell hagyni
 - b) a tanuló heti kötelező tanóráinak száma és az osztályok engedélyezett heti időkerete különbözőzete terhére megszervezett egyéb foglalkozások,
 - d) a nemzeti köznevelésről szóló törvény 27. § (5)–(8) bekezdése alapján szervezett foglalkozások,
 - e) a nemzeti köznevelésről szóló törvény 6. melléklet E oszlopában foglaltak alapján szervezett egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozás óraszámait.
- (2) Azokon a tanítási napokon, amikor a tanuló a tanév rendjében meghatározott mérési feladatok végrehajtásában vesz részt, más tanórai foglalkozáson való részvételre a művészeti és a testnevelési órák kivételével nem kötelezhető.

10. §

- (1) Ez a rendelet 2013. szeptember 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit első alkalommal a 2013/2014. tanévben
 - a) az iskolák kezdő évfolyamán,
 - b) továbbá az iskolák ötödik, - a hat- és nyolc évfolyamos gimnáziumok kivételével - a kilencedik évfolyamán,
 - c) hat évfolyamos gimnázium esetében a hetedik évfolyamán is,
 - d) a Hidprogram keretében szervezett kezdő évfolyamon, majd ezt követően minden tanévben felmenő rendszerben kell alkalmazni.

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet

1.§ (a továbbiakban: R.) a következő 11.§-sal egészül ki:

- „11. (1) Az iskolák e rendelet Mellékletének – a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (IV. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 7/2014 (I. 17.) Korm. rendelettel megállapított –
- a) I.2.1. A köznevelési rendszer egyes feladataira és intézményeire vonatkozó külön szabályok cím Az idegennyelv-oktatás alcímében,
 - c) II.3.4. Ember és társadalom cím A) ALAPELVEK, CÉLOK alcím második bekezdését követő „Az Ember és társadalom műveltségi terület legfontosabb általános fejlesztési feladatai:” felsorolás nyolcadik francia bekezdésében,
 - d) II.3.4. EMBER ÉS TÁRSADALOM cím C) közműveltségi tartalmak alcím Történelem Ismétlődő/visszatérő és hosszmetzeti témák pontot követő táblázatban,
 - e) II.3.4. EMBER ÉS TÁRSADALOM cím C) KÖZMŰVELTSÉGI TARTALMAK alcím TÖRTÉNELEM Kronologikus témák pontot követő táblázatban,
 - f) II.3.5. Ember és természet cím A) ALAPELVEK, CÉLOK alcímében,
 - g) II.3.5. EMBER ÉS TERMÉSZET cím B) FEJLESZTÉSI FELADATOK alcím első két bekezdésében,
 - h) II.3.10. TESTNEVELÉS ÉS SPORT cím A) ALAPELVEK, CÉLOK alcímében
 - i) II.3.10. TESTNEVELÉS ÉS SPORT cím C) KÖZMŰVELTSÉGI TARTALMAK alcímében foglaltak alapján 2014. március 31-éig vizsgálják felül pedagógiai programjukat.

(2) Az iskolák a 2014/2015. tanévben az (1) bekezdés alapján felülvizsgált pedagógiai programjuk szerint kezdik meg a nevelő-oktató munkát.”

Az iskolában tiltott és a használatában korlátozott tárgyakra vonatkozó eljárásrendre vonatkozó 245/2024. (VIII.8.) Korm. rendelet

A Kormány a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 94. § (4) bekezdés t) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 7. § (1) bekezdés b)–j) pontja szerinti nevelési-oktató intézménybe a tanuló által nem vihető be

a) a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről szóló 175/2003. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti közbiztonságra különösen veszélyes eszköz,

b) azon tárgy, amelynek birtoklása

ba) a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvényben vagy

bb) a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényben foglaltak szerint büntetendő, vagy

c) a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy részére nem értékesíthető termék.

2. § Használatában korlátozott tárgynak minősül

a) a tanítási nap folyamán

aa) az általános iskola 1–8. évfolyamán,

ab) a gimnázium 5–12. évfolyamán,

ac) a szakgimnázium 9–13. évfolyamán,

b) a foglalkozások ideje alatt a kollégiumban,

c) a foglalkozások, tanórák ideje alatt – ideértve az intézményben töltött időt is – az alapfokú művészeti iskola minden évfolyamán vagy

d) a tanórák, a szakmai oktatás, illetve a szakképesítésre felkészítő szakmai képzés szerinti foglalkozások ideje alatt – ideértve az intézményben töltött időt is – a szakiskola minden évfolyamán

a telekommunikációs eszközök – különösen a mobiltelefonok –, a kép- vagy hangrögzítésre alkalmas eszközök és az internetelérésre alkalmas okoseszközök.

3. § (1) A használatában korlátozott tárgy a 2. § szerinti nevelési-oktató intézménybe bevihető, azzal, hogy a tanuló a használatában korlátozott tárgyat a tanítási nap kezdetén, a tanítási órák megkezdése előtt – kollégiumban a foglalkozás megkezdése előtt – az intézmény házirendjében meghatározottak szerint leadja – a kollégium kivételével – a tanítási nap időtartamára, és azt a házirendben meghatározottak szerint visszakapja.

(2) A használatában korlátozott tárgyat az átvételt követően a nevelési-oktató intézmény által a házirendben meghatározott elzárt helyen kell tárolni.

(3) Az 1. § a) és c) pontja szerinti tiltott tárgyat a házirendben meghatározott személy veszi át és tárolja visszaadásáig.

(4) Az 1. § a) és c) pontja szerinti tiltott tárgyat – ha annak birtoklását jogszabály nem zárja ki – az a) és b) pontban foglaltak kivételével a tanuló szülőjének,

a) ha a tanuló a 18. életévét betöltötte, a tanulónak, vagy

b) ha kétséget kizáróan megállapítható, hogy a tiltott tárgy tulajdonosa harmadik személy, a harmadik személynek

kell visszaadni.

(5) Az átvett tárgyat az átvétel időpontja szerinti állapotban kell visszaadni az (1) és (4) bekezdés szerinti személy részére.

4. § (1) Ha arra utaló információ merül fel, hogy a tanuló az Nkt. 7. § (1) bekezdés b)–j) pontja szerinti nevelési-oktatási intézmény területén az 1. § b) pontja szerinti tiltott tárgyat tart birtokában, akkor a szabályok betartását a pedagógus, valamint a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott alkalmazott (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: pedagógus) jogosult ellenőrizni, azzal, hogy

a) felszólítja a tanulót annak igazolására, hogy a tiltott tárgy nincs a birtokában, és ezzel egyidejűleg

b) értesíti

ba) a nevelési-oktatási intézmény rendjének fenntartásában közreműködő személyt,

bb) az általános rendőri szervet és

bc) a tanuló szülőjét.

(2) Ha arra utaló információ merül fel, hogy a tanuló az Nkt. 7. § (1) bekezdés b)–j) pontja szerinti nevelési-oktatási intézmény területén

a) az 1. § a) és c) pontja szerinti tiltott tárgyat vagy

b) használatában korlátozott tárgyat engedély nélkül

tart birtokában, akkor a szabályok betartását a pedagógus jogosult ellenőrizni, azzal, hogy elsősorban felszólítja a tanulót a tárgy átadására, amennyiben felszólítás ellenére a tárgyat nem adja át, felszólítja a tanulót annak igazolására, hogy a tiltott vagy használatában korlátozott tárgy nincs a birtokában.

(3) Ha a tanuló

a) az 1. § a) és c) pontja szerinti tiltott tárgyat vagy

b) a használatában korlátozott tárgyat engedély nélkül

birtokában tartja a tanítás vagy a kollégiumi foglalkozás időtartama alatt, azt a tanulótól a pedagógus átveszi.

5. § Az Nkt. 24. § (4) bekezdés b) pontja szerinti esetben a birtoklásra és használatra vonatkozó engedélyezést az igazgató vagy a pedagógus végzi a tanulmányi rendszerben, azzal, hogy rögzíti

a) a birtoklás és a használat célját,

b) az engedély érvényességének időtartamát (tanóra, foglalkozás, tanítási év), továbbá

c) a birtokolható tárgyat.

2. Az iskola pedagógiai programja

"Az iskola dolga,

*hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,
hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,
hogy megtanítson bennünket a jól végzett munka örömére
és az alkotás izgalmára,
hogy megtanítson szeretni, amit csinálunk,
és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni."*

(Szent-Györgyi Albert)

2.1 Iskolánkról bevezető

Iskolánk, a Bulgárföldi Általános Iskola Miskolc város egyik legrégebbi iskolája. E helyen 1968 óta folyik a gyerekek nevelése, oktatása.

Az iskola nevelési-oktatási-képzési sajátosságait a helyi igények felmérése alapján, és a lehetőségek függvényében alakítottuk ki.

Az ideális létszám lehetővé teszi, hogy a szülők és a nevelők összefogásával mindent megtegyünk az iskolába járó gyerekekért. Bármennyire is nehéz a családok és az intézmény anyagi helyzete, sikerült egyéni arculatú iskolát kialakítanunk.

A több évszázados múlt arra kötelez bennünket, hogy nevelő és oktató munkákban kiemelt figyelmet fordítsunk a lakóhely és a nemzet történetének, hagyományainak megismertetésére, a haza iránti szeretet felébresztésére, a különféle világnézetű emberek cselekvő együttélésének gyakoroltatására.

Iskolánk fenntartója, működtetője a Klebelsberg Központ. A fenntartónk által kiadott szakmai alapidokumentum szerint alapfeladatunk a beiskolázási körzetünkbe tartozó tanköteles korú gyermekek általános műveltségének megalapozása. E feladat megvalósításának érdekében intézményünkben nyolc évfolyamos általános iskola működik.

A beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is. Igénybe vesszük az iskolapszichológus és szociális a szférában dolgozók szakértelmét.

A társadalom, a pedagógusok és a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni. Iskolánk hosszú múltja alatt többször alakult át az iskola épülete, de nem változott a benne munkálkodó pedagógusok fő célja: emberséget és tudást adni a felcseperedő miskolci polgároknak.

3. Az iskola nevelési programja

PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK

- iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása -

A Bulgárföldi Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

1. Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
 - tanuló és tanuló,
 - tanuló és nevelő,
 - szülő és nevelő,
 - nevelő és nevelő között.

2. Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink **szellemileg, erkölcsileg** és **testileg** egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapműveltséget nyújt,
- iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
- az iskola tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit,
- szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat,
- igyekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.

3. Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápoltságok révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében.

Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai,
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a városunkban található iskolákkal és közművelődési intézményekkel,
- nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett városi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.

4. Iskolánk minden tanuló számára biztosítani kívánja az esélyegyenlőséget.

Ennek érdekében

- biztosítjuk az egyre nagyobb számban jelenlévő halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a képesség-kibontakoztató foglalkozásokat, a „Négy pillér”, mint helyi érték alkalmazását melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek.

5. Eseményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus,
- erkölcsös,
- fegyelmezett,
- együttműködő,
- művelt,
- kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott,
- kreatív, alkotó,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
- van elképzelése a jövőjéről illetően,
- becsüli a tudást, motivált
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
 - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
 - a természet, a környezet értékeit,
 - más népek értékeit, hagyományait,

- az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat, magatartásformákat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti, tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolt, gondozott.
- igényes a közvetlen környezetére, törekszik az eszközök, berendezési tárgyak állagmegóvására.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében.

A nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

3.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

1. Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
2. Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
3. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
4. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
5. A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
6. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
7. A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
8. A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
9. A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
10. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint a „Négy pillér” mint helyi érték megvalósítás és az ezen tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	- Követelés. - Gyakoroltatás. - Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés.	- Közösségi tevékenység szervezése. - Közös célkitűzés, elfogadtatás. - Hagyományok kialakítása.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	- Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása.	- Nevelői részvétel. - Követendő minták kiemelése.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája.	- Felvilágosítás. - Vita.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak döntő többsége a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból **megfelel** az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott **továbbhaladás feltételeinek**, (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- a **lemorzsolódás** a lehetőségeinkhez képest **legalacsonyabb szinten való tartása**,
- rendelkezik olyan bővíthető biztos **ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal**, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- **ismeri** a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges **viselkedés- és magatartásformákat**,
- határozott elképzeléssel bír saját **közelebbi és távolabbi jövőjét** és sorsát illetően.

3.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A tanulók erkölcsi nevelése.

Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

2. A tanulók értelmi nevelése.

Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

3. A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.

Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

4. A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.

Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

5. A tanulók akarati nevelése.

Feladata: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

6. A tanulók nemzeti nevelése.

Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

7. A tanulók állampolgári nevelése.

Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvétellelre.

8. A tanulók munkára nevelése.

Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

9. A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.

Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

3.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:
 - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
 - tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
 - a táplálkozás,
 - az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
 - a családi és kortárskapcsolatok,
 - a környezet védelme,
 - az aktív életmód, a sport,
 - a személyes higiénia,
 - az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
 - a szexuális fejlődés területén,
 - szűrővizsgálat 2., 4., 6., 8. évfolyamokon.
2. Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.
3. Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
 - a) a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
 - testnevelés órák;
 - játékos, egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon;
 - az iskolai sportkör foglalkozásai;
 - tömegsport foglalkozások;
 - úszásoktatás;
 - délutáni foglalkozások szabadidős tevékenységei;
 - a szabadtéri tevékenységek állandó részei az iskola helyi tantervének és az iskolai munkatervnek. A szabadtéri programok szervezésének fontos szempontja az egészséges életvitel.
 - b) a helyi tantervben szereplő biológia, földrajz, kémia, természetismeret, természettudomány, környezetismeret tantárgyak tananyagai,
 - c) életvezetési ismeretek és készségek foglalkozás szervezése,
 - d) az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
 - e) évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projekthét (témahét) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
 - f) az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások
 - g) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele
 - az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy közösségi nevelés óra megtartásában;
 - a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében. (A tanulóknak évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük.)

3.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
 - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
 - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
 - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
 - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
 - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
 - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
 - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
 - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
 - a tanulók ismerjék meg és gyakorolják be az elsősegély-nyújtás alapismereteit;
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkozzanak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
 - a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés
kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés - úszás, fulladás - meg- és elcsúszásból adódó sérülések

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek:
 - teendők közlekedési baleset esetén,
 - segítségnyújtás baleseteknél;
 - a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja;
 - az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy közösségi nevelés óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

4. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- lehetőség szerint elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projekthét (témahét) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
- életvezetési ismeretek.

3.5 Iskolai környezeti nevelési program

1. Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:
 - a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
 - tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megővéséhez szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megővésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival
2. A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.
3. Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják: A nevelőtestület jártas a környezetvédelmi, fenntarthatósággal kapcsolatos témák tanításában, módszertanában és ezt alkalmazza is. Pedagógiai munkája a gyermekek életkorát és egyéni sajátosságait messzemenően figyelembe veszi, sokféle pedagógiai módszert vesz igénybe az öko szemlélet kialakításának érdekében - újszerű tanulás-szervezési formák/témanapok, témahetek/.pedagógiai műhelymunka, tanulásmódszertani foglalkozások, projektpedagógia.
 - a) a helyi tantervben szereplő földrajz, kémia, természetismeret, természettudomány, életvitel és gyakorlat, környezetismeret tantárgyak tananyagai
 - b) az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
 - c) az életvezetési ismeretek foglalkozások az alsó tagozaton;
 - d) a környezeti nevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
 - évente egy környezetvédelemmel, természetvédelemmel foglalkozó projektnap (témanap) szervezése a „Föld napja” alkalmából játékos vetélkedővel, akadályversennyel az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
 - minden tanévben egy alkalommal „környezetszépítési akció” szervezése az iskolaudvaron;
 - a szelektív hulladékgyűjtés megszervezése az iskolában;
 - környezetvédelem-szakkör;
 - öko-tanterem;
 - „Energia” program.

3.6 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.
Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.
2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.
Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.
3. Az önkormányzás képességének kialakítása.
Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.
Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.
Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

3.7 A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

3.7.1 A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- a) A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- b) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- c) Tanulás tanítása.
- d) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Az egységes alapokra épülő differenciálás

Intézményünk pedagógiai tevékenysége teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motivumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység.

A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
- Önálló tanulás.
- Megfelelő önértékelés.

- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani. Tevékenykedtetés.
- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- Önellenőrzés gyakorlatának kialakítása.
- A feladathoz, osztályhoz, csoporthoz illeszkedő tanulásszervezési technikák alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

3.7.2 Az egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek

Az esélyegyenlőség, méltányos oktatásszervezés keretében minden tanulónk lehetőséget kap, hogy részt vegyen iskolán kívüli, illetve tanítási órákon kívüli rendezvényeken.

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek segítik:

a) **Hagyományőrző tevékenységek**

Minden tanév folyamán az osztályok megemlékezést tartanak a Zenei világnapon, október 6-án, október 23-án, a magyar kultúra napján, március 15-én, a Költészet napján, a Föld napján, Nemzeti Összetartozás Napján.

Évről-évre megrendezésre kerülnek a mikulásnap rendezvények, karácsonyi ünnepség, farsang, TökJóNap, gyermeknap, végzősök búcsúztatása.

Az évet kirándulások és sportnapok színesítik.

b) **Diákönkormányzat**

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az 1-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti.

c) **Diákétkeztetés**

A tanulók számára – igény esetén – napi háromszori étkezést (tízórai, ebéd, uzsonna) vagy ebédet (menzát) biztosít az intézmény. Az étkezési térítési díjakat a meghatározott módon kell befizetni.

d) **16 óráig való benntartózkodást biztosító délutáni foglalkozások**

A tanulószobai, napközis és délutáni elfoglaltságokon megfelelő pedagógiai környezetet kínálunk pályázat fenntartási kötelezettségeink részeként, különös tekintettel az informatika adta lehetőségekre. Tanulók iskolai előmenetelének javítása és a korai lemorzsolódás visszaszorítása az iskola-család együttműködésére alapozott egyéni fejlesztéseink keretében illetve az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” pályázat fenntartási kötelezettség részeként.

A tanulók számára biztosítjuk a tanórákra való felkészülést. A tanulás tanítása-, sport-, kézműves-, játék-, informatika foglalkozásokkal tesszük színesebbé a szabadidő hasznos eltöltését. A „Négy pillér” helyi érték is lehetőséget biztosít a tanulóknak.

A szülő kérésére az igazgató a tanulót mentesítheti a 16 óráig kötelező bent tartózkodás alól, amennyiben a tanulónak egyéb délutáni tanulmányi vagy sportcélú rendszeres elfoglaltsága van, valamint a szülő gondoskodik a gyermeke felügyeletéről, a házi feladat elkészítéséről.

e) Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére felzárkóztató foglalkozást szervezünk.
- A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képesség fejlesztő órákat tartunk heti egy órában magyar nyelv és matematika tantárgyakból.
- További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.
- A felzárkóztató foglalkozások sajátos formái az egyéni foglalkozások. Az egyéni foglalkozásokon a köznevelési törvény előírása alapján heti két órában elsősorban azok a tanulók vesznek részt,
 - akiknek az első-negyedik évfolyamon az eredményes felkészüléshez ez szükséges,
 - akik második vagy további alkalommal ismétlik ugyanazt az évfolyamot.

f) Képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés

Az iskola – amennyiben a feltételek adottak a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló miniszteri rendeletben szereplő előírásoknak – a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányainak ellensúlyozása céljából képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést szervez.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés keretei között a tanulók

- egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása,
- fejlődésének elősegítése,
- a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

Integrációs felkészítésben vesznek részt azok a képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók, akik egy osztályba, osztálybontás esetén egy csoportba járnak azokkal a tanulókkal, akik nem vesznek részt a képesség-kibontakoztató felkészítésben.

A képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása, tudásának értékelése az oktatásért felelős miniszter által kiadott program alkalmazásával történik.

A képességkibontakoztató felkészítés keretében – a tanuló egyedi helyzetéhez igazodva – az iskola biztosítja:

- a) a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- b) a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítő programot,
- c) a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.

A képesség-kibontakoztató felkészítés keretében a pedagógus feladata egyéni fejlesztési terv készítése és ennek alapján a kompetenciafejlesztés, az önálló tanulást segítő tanulói fejlesztés, az együttműködésen alapuló módszertani elemek alkalmazása tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon, a tanulói teljesítmény értékelése, értékelő esetmegbeszéléseken történő részvétel, mentori, tutori tevékenységek ellátása, a tanuló családjával történő rendszeres kapcsolattartás.

g) **Iskolai sportkör**

Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

h) **Szakkörök**

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, életvitel és gyakorlatiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését – az igazgató beleegyezésével – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

i) **Versenyek, vetélkedők, bemutatók**

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

j) **Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok)**

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. A hosszabb (több napos, egy hetes) témahetet (projekthetet) a tanulócsoporthoz – ismereteket összegző vagy művészeti – bemutatója zárja. Iskolánkban évente ismétlődnek azok a téma napok, amelyek az egészségvédelemmel, az elsősegélynyújtással, a természet- és környezetvédelemmel illetve a honismerettel kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel. A hosszabb (több napos, egy hetes) témaheteken feldolgozásra kerülő ismereteket a nevelők szakmai munkaközösségei az iskola éves munkatervében határozzák meg.

k) **Tanulmányi kirándulások**

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára tanulmányi kirándulásokat szerveznek a lakóhely és környékének természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából.

l) **Osztálykirándulások**

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal osztálykirándulást szerveznek. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

- m) **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás** Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- n) **Szabadidős foglalkozások**
A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- o) **Iskolai könyvtár**
A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.
- p) **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata**
A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.
- q) **Hit- és vallásoktatás**
Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes, de az Etika-, hit és erkölcsstan órákon a részvétel kötelező.

3.8 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

1. A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidőjének a munkaköri leírásban foglaltak szerint az igazgató által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titok megőrzése.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre az előírt minősítések megszerzése.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.
- A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számának csökkentése az egyéni fejlesztésekkel és a differenciálás alkalmazásával, az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” pályázat fenntartási kötelezettség részeként.

2. A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének időbeni elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon.
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátíttatása a nevelő által tanított tanulók körében.

3. A tehetséges tanulók gondozása

- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- Iskolai tanulmányi, sport- és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.

4. A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése, a lemorzsolódás csökkentése

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók egyénre szabott fejlesztése, a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése az egyéni életút támogatásával.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.
- Családdal való kapcsolattartás, szoros együttműködés. Négy pillér-Otthon melege témakör.

5. A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdelután, karácsonyi ünnepség).
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- Tanulók iskolai előmenetelének javítása és a korai lemorzsolódás visszaszorítása az iskola-család együttműködésére alapozott egyéni fejlesztésen keresztül, és az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” pályázatok kiemelt rendezvényei.)

6. Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diákönkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

7. Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes, tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

8. Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.
- Kollégák mentorálása.

9. Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanult átadása a nevelőtestület tagjainak.

10. Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése, megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

11. Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

12. Aktív részvétel a tantestület életében

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényein.

13. Az iskola képviselete

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Információ közreadása az iskolai honlap számára.
- Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe.
- A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

14. A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

15. Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem, érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

3.8.1 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai

1. Az osztályfőnöki felelőségek:

- Munkáját a Pedagógiai Program és az intézményi külső és belső elvárás-rendszer szellemében, az SZMSZ-ben és a Házirendben meghatározottak, és az iskolai dokumentumok (pl. éves munkaterv) betartásával végzi.
- Munkavégzése során szem előtt tartja az intézményi önértékelés elvárás-rendszerét.
- Személyes felelősséggel tartozik a tanulókkal kapcsolatos adatok, tanügyi dokumentumok pontos vezetéséért.
- Nevelőmunkáját folyamatosan tervezi, felső tagozaton ennek írásos dokumentuma a foglalkozási terv/tanmenet.
- Felelős a tanulói és szülői személyiségi jogok maximális tiszteletben tartásáért.
- Bizalmasan kezeli a kollégákkal és az osztályokkal kapcsolatos információkat.
- Maradéktalanul betartja az adatkezelés rá vonatkozó szabályait.
- Bizalmasan kezeli az ellenőrzési tapasztalatokat (pl. óralátogatás).
- A hatáskörét meghaladó problémákat haladéktalanul jelzi az igazgatónak vagy helyettesének.

2. Az osztályfőnöki feladatok (nem érintve az osztályfőnöki nevelőmunka tartalmi részeit):

Adminisztrációs jellegű feladatok:

- A tanulók személyi adatait beírja a dokumentumokba, összesítéseket készít, statisztikai adatokat szolgáltat.
- Kitölti a törzslapot, bizonyítványokat, értesítőket.
- A haladási napló kitöltésének ellenőrzése, a szaktárgyi órabeírások (tananyag, sorszám) hetente történő ellenőrzése és a hiányok pótoltatása (szükség esetén az iskolavezetés értesítése).
- Az érdemjegyek beírásának és az osztályozó napló kitöltésének ellenőrzése.
- Nyomon követi a tanulók részére a Kréta naplóban bejegyzett érdemjegyeket, beírásokat, értesítéseket, tájékoztatásokat. Az osztályban megszokott formában és módon tájékoztatja, értesíti a szülőket.
- A tanulói hiányzások igazolása, összesítése. A Házirend előírásai szerinti értesítéshez rendszeresen ellenőrzi a tanulói hiányzások mértékét, módját, a vezetőknek jelzi az osztályozhatóság veszélyeztetését, valamint a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók tanulmányi előmenetelét, szükség esetén elektronikus üzenetben vagy levélben értesíti a szülőket.

- **A Házirendben leírtak szerint figyelemmel követi a tanulók késését, szükség esetén elektronikus üzenetben vagy levélben értesíti a szülőket.**
- Elektronikus üzenetben vagy egyéb módon értesíti a szülőket a tanulóval kapcsolatos problémáról.
- Folyamatosan nyomon követi és aktualizálja a naplóban a diákok adatainak változását.
- Elvégzi a tanulók továbbtanulásával kapcsolatos adminisztrációs teendőket, továbbtanulási lapjaikat szabályszerűen és pontosan továbbítja.
- Rendszeresen ellenőrzi a Kréta naplóba történt bejegyzések szülői tudomásulvételét. Segítséget nyújt a Kréta naplóban történő eligazodáshoz.
- Nyilvántartást vezet a hátrányos és a halmozottan hátrányos, az SNI és BTMN tanulókról.
- Figyelemmel kíséri az egészségügyi, szociális, érzelmi gondokkal küszködő tanulókat, segítséget nyújt számukra.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait a tanártársai elé terjeszti.
- Vezeti a tanulók dicséretével, elmarasztalásával kapcsolatos bejegyzéseket.
- Elvégzi az osztályfőnök egyéb adminisztrációs feladatait.

Irányító, vezető jellegű feladatok:

- Végrehajtja mindazokat a feladatokat, amelyeket a Pedagógiai Program a hatáskörébe utal.
- A helyi tantervben meghatározott órakeretben rendszeresen osztályfőnöki órát tart. Az közösségi nevelés óra tartalma és vezetése, mint a pedagógiai munka kiemelt színtere az osztály éves tanmenete alapján valósul meg, amely során a tanulók tanulmányi eredményeinek a nyomon követése mellett, évente több alkalommal, vagy meghívott előadókkal foglalkozást tart.
- Céltudatosan törekszik a tanulók személyiségének minél teljesebb megismerésére, egyéni fejlesztésükre, közösségi életük irányítására, öntevékenységük, önkormányzati képességük fejlesztésére.
- Együttműködve az osztály tanulóival segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Minden tanév első hetében ismerteti osztályával a házirendet, vagy az évfolyamnak és a szükségleteknek megfelelően felhívja a figyelmet egyes előírásaira.
- A tanév elején osztálya számára megtartja a tűz-, baleset- és munkavédelmi tájékoztatót, az oktatásról szóló feljegyzést aláírhatja a tanulókkal.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, valamint közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Felkészíti osztályát az iskola hagyományos rendezvényeire, ünnepségeire, szervezi az osztály szabadidős foglalkozásait.
- Kirándulásokat, közös kulturális programokat szervez, osztálya tanulói számára. Ezek tervéről, programjáról és tapasztalatairól tájékoztatja az igazgatót vagy/és helyettesét és a szülőket.
- Részt vesz osztályát érintő iskolai rendezvények előkészítő munkálataiban és a rendezvényeken.
- Folyamatos figyelmet fordít osztálytermének dekorációjára, a faliújság karbantartására. Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, kitüntetésére. A tanulókat saját hatáskörében is jutalmazza (pl. osztályfőnöki dicséret). Fegyelmező intézkedéseket hoz, fegyelmi vétség esetén eljárást kezdeményezhet.
- A tanulók minden iskolai tevékenységét, beleértve a tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat is értékeli, kialakítja bennük a reális önértékelés igényét.

Szervező, összehangoló jellegű feladatok:

- Segít abban, hogy a gyerek otthonosan és biztonságban érezze magát az iskolában. Ennek érdekében tájékozódik a rábízott tanulók neveltségi szintjéről, osztályban, egyéb közösségben elfoglalt helyéről, életviteléről, környezetéről.
- Kapcsolatot tart az intézményben működő civil szervezetekkel. A nevelési folyamat tervezésében a civil szervezetek szerepét közreműködését segítő eszközként használja.
- Munkája során figyelembe veszi a DÖK programját, felelősséggel vesz részt annak szervezésében, tervezésében, irányításában.
- Koordinálja a sajátos nevelési igényű tanulók ellátását, segíti a tanulásban lemaradók felzárkóztatását.
- A gyermekekről gyűjtött egyéni megfigyelési tapasztalatait, az érvényes diagnosztikai eredményeket, valamint a Szakértői Bizottság véleményét és javaslatát az osztályban tanító pedagógusokkal ismerteti, ezeket közösen elemzik, és a továbbhaladási célokat meghatározzák.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal, a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pl. logopédus, pszichológus, gyógytestnevelő).
- A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítése érdekében együttműködik a gyermekvédelmi feladatokkal megbízott kollégával, gondoskodik számukra szociális és tanulmányi segítségnyújtásáról.
- Kapcsolatot tart a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival, szükség esetén részt vesz esetmegbeszéléseken.
- Koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, és látogatja óráikat.
- Tevékenyen részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában.
- Szükség esetén –az igazgató hozzájárulásával- az osztályban tanító tanárokat és az érintett más pedagógusokat tanácskozásra hívja össze.
- Szükség esetén családlátogatásokat végez.
- A Munkatervben meghatározott időközönként szülői értekezletet, illetve fogadóórát tart.
- Szülői értekezletek, fogadóórák keretében a gyermek pedagógiai jellemzését a gondviselőkkel egyeztetni, továbbtanulási lehetőségekről tájékoztatja őket, tanácsot ad és segítséget nyújt felvételi jelentkezésükhöz, tudatosan fejleszti az életpálya-kompetenciákat.
- A szülői értekezletek tapasztalatairól tájékoztatja az igazgatót vagy helyettesét.
- Törekszik a család és az iskola nevelőmunkájának összehangolására, együttműködik a szülőkkel.
- Tanév elején megismerteti a szülőkkel az iskola pedagógiai programját, házirendjét, megbeszéli velük a gyerekeket érintő nevelési elképzeléseit, illetve az egyes tanulók fejlesztésére vonatkozóan.
- Az osztályozó konferencia napján ellenőrzi, hogy minden tanulónak le van e zárva az osztályzata, valamint a lezárt érdemjegy nem tér e el jelentősen az osztályzatok átlagától a tanuló kárára.
- Közreműködik a választható foglalkozások felvételének lebonyolításában.
- Javaslatot tesz az iskolai munkaterv osztályát, évfolyamát érintő pedagógiai, szervezési stb. feladataira.
- Gondoskodik a digitális országos kompetenciamérés és egyéb mérések lebonyolításáról és kiértékeléséről.

3. Az osztályfőnöki órák témái

a) *Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin*

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A közlekedés szabályai.

b) *Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák*

- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, energiatartal, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vételével.
- Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
- Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
- Megemlékezés Zenei Világnapon, október 6-án, október 23-án, a magyar kultúra napján, március 15-én, a költészet napján, a Föld napján, Trianoni emléknapon.
- Osztálykirándulás előkészítése.

c) *Az osztályfőnöki órák tananyaga, tematikája:*

A fejlesztési területek – nevelési célok a teljes iskolai nevelési-oktatási folyamat közös értékeit jelenítik meg, így áthatják e pedagógiai folyamatok egészét. E területek – összhangban a kulcskompetenciákban megjelenő ismeretekkel, képességekkel, attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A NAT-ban megjelenő nevelési célok tematizálják a felsőbb évfolyamokon (5–8. évfolyam) az osztályfőnöki órák témaköreit, ezáltal érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

A fejlesztési területek, nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

- **Az erkölcsi nevelés**

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az életben elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítésmódokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja olyan, a tanulók életében nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a mértéktartás, az együttérzés, segítőkészség és a tisztelet. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelműtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – kihat egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

- **Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni-közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek. Alakuljon ki bennük a közösséghez való tartozás, a hazaszeretet és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért a tanulók, magyarságtudatukat megőrizve, ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

- **Állampolgárságra, demokráciára nevelés**

A demokratikus jogállam működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A közügyekben való részvétel a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését kívánja. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

- **Az önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése**

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező adottságainak, szellemi és gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását és kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmi hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az elsajátított tudást és készségeket énképébe be tudja építeni, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatni kell abban, hogy érezze, alakítani tudja fejlődését, sorsát és életpályáját. A megalapozott önismeret hozzájárul a boldog, egészséges és kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

- **A családi életre nevelés**

A családnak kiemelkedő jelentősége van a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének alakításában. Ezért társadalmi elvárásként fogalmazódik meg a nevelési-oktatási intézményeknek a gyermekek nevelésében, az erkölcsi normák közvetítésében, a harmonikus családi minták közvetítésében való fokozott részvétele. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A családi életre való felkészítés segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, valamint a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésében. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

- **A testi és lelki egészségre nevelés**

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok készítsék fel a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, gondozására, társas viselkedésük szabályozására, a társas konfliktusok kezelésére. A gyerekek, fiatalok sajátítsák el az egészséges életmód elveit, és – amennyire csak lehet – azok szerint éljenek. Az iskola feladata az is, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

- **Felelősségvállalás másokért, önkéntesség**

A NAT ösztönzi a személyiségfejlesztő nevelést-oktatást, melynek része az akadályozott, hátránnyal élő fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározása. Ez akkor lehet eredményes, ha az intézmények pedagógiai programja, a helyi tanterv külön figyelmet szentel minden tanuló képességbeli és társadalmi különbözőségének. A nevelési-oktatási intézmény alakítsa ki a gyerekekben, fiatalokban a beteg, sérült, fogyatékkal élő emberek iránti együtt érző és segítő magatartást. Saját élményű tanuláson keresztül fejlessze ki a tanulóknál a szociális érzékenységet és számos olyan képességet (együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

- **Fenntarthatóság, környezettudatosság**

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A nevelés célja, hogy a természet szeretetén és a környezet ismeretén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók ismerjék meg azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb

környezetük természeti és társadalmi értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

- **Pályaorientáció**

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a tanulók kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, és képessé válnak hivatásuk megtalálására, foglalkozásuk és pályájuk kiválasztására és a hozzájuk vezető erőfeszítések megtételére.

Ehhez fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

- **Gazdasági és pénzügyi nevelés**

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világában és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát.

- **Médiatudatosságra nevelés**

A médiatudatosságra nevelés lehetővé teszi, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek: értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét. Az értelmező, kritikai beállítódás kialakításával felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelt megismerésére, tudatos alakítására. A médiatudatosságra nevelés során a tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

- **A tanulás tanítása (Négy pillér)**

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; a tanulók csoportban miként működhetnek együtt; hogyan rögzíthetők, hívhatók elő pontosan, szó szerint a szövegek, meghatározások, képletek stb. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

d) Választható témák az osztály összetételétől, neveltségi szintjétől függően

- A tanulást is tanulni kell
- Tanulást segítő tevékenységek
- Egészséges életrend
- A helyes napirend kialakítása
- A család: a nagyszülők, a szülők és a gyerekek közössége
- Ünnepek a családban
- Az ünnepek szerepe az emberek életében
- Ismerem-e önmagam?
- A megismerés forrásai
- Baráti kapcsolatok
- Részvétel a házi munkában
- A nyári szünidő tervezése
- A tanulási szokások, a gazdaságos tanulás
- Fiúk és lányok barátsága
- A helyes viselkedés, a helyes beszéd, az udvariasság
- Igazmondás, hazugság
- A serdülők biológiai és higiéniai problémái
- Fejlesztő játékok tanulása
- Tudni illik, hogy mi illik
- Illemtan a gyakorlatban
- Lakásunk kultúrája
- Pályaválasztásra készülünk
- Önállóság a tanulásban
- Konfliktusok az osztályban
- Igaz barátok az osztályban
- A kulturált magatartás szabályai
- Viselkedés ünnepi alkalmakkor
- Bírálat, önbírálat
- A család funkciói
- Konfliktus a családban
- Fizikai és szellemi munka
- A pénz szerepe életünkben
- Ápolt, divatos megjelenés
- Hogyan rendezném be otthonomat?
- A vendéglátás illemtana
- A határainkon túl élő magyarság
- Testápolás, szépségápolás a serdülőkorban
- Az étkezési kultúra
- Az iskolaválasztás gondja
- A család pályaválasztási elképzelései
- Diákönkormányzat az osztályban és az iskolában
- Törekvés a harmonikus életre
- Jövőnkre készülünk
- Harcban önmagunkkal
- Bizonytalankodók az iskola- és a pályaválasztásban
- Ügyintézés a mindennapokban
- Barátság, szerelem, szexualitás
- Házasság és család, a felbomló család
- Hétköznapi és ünnepek a családban

- Korunk jellemző betegségei
- A fiatalkori bűnözés
- A hivatalos helyen való viselkedés illemtana
- Különféle tanulási módszerek
- A jó időbeosztás, a helyes napirend
- Közösségfejlesztő játékok
- A kulturált viselkedés alapjai, illem
- Ismerős, haver, barát
- Kapcsolatok a másik nemmel, a nemi érés tudatosítása
- Árulkodás, becsület, "betyárbecsület"
- Hazugság, elhallgatás, igazmondás, becsületesség
- Közlekedési szabályok, utazási illemtan
- Színházlátogatás: viselkedés az előadáson, az élmények megbeszélése
- Megjelenés, öltözködés
- A sport szerepe az egészséges fejlődésben
- Helyem a családban, szüleink tisztelete
- Egészséges életmód rend, tisztaság, higiénia, korszerű táplálkozás
- Veszélyes anyagok (alkohol, dohányzás stb. egészségkárosító hatása)
- Az olvasás szerepe, fontossága, az olvasás élménye
- A televízió műsorok, a videó-filmek helyes megválasztása
- Ünnepek, az ünnepnapok szükségessége
- Iskolai hagyományok megismerés
- Fiú-lány kapcsolat, barátság, szerelem, a férfi, és a női szerepek.
- Szerelem és házasság
- Generációk együttélése, szüleink, nagyszüleink.
- Az idős emberek tisztelete, segítése, a kötelességtudat fejlesztése
- Családi hagyományok, ünnepek
- A vallások szerepe életünkben, sokfélék vagyunk, tolerancia
- Viselkedés iskolában a tanórán, iskolai rendezvényeken, utcán, közlekedési eszközökön, színházban, étteremben, szórakozóhelyen
- A munka az ember alapvető létformája, a munka értelme, megbecsülése
- Megélhetés, gazdálkodás, jólét
- Vitakultúra fejlesztése, a véleményalkotás szabadsága
- Nemzeti azonosságtudat, nemzeti hagyományaink, történelmünk, jelképeink
- Helyünk Európában
- Miért tanulunk? Pályaválasztás, szakmák, foglalkozások, hivatások
- Az információszerzés lehetőségei
- Családi munkamegosztás, segítség otthon
- A családi költségvetés ismerete, az előrelátó pénzgazdálkodás
- Szabadidő értelmes, hasznos eltöltése (olvasás, rendszeres sportolás, zenetanulás, tánc, képzőművészet stb.)
- Környezetünk kulturáltsága, növények, állatok gondozása
- Egészség, betegség. Egészségünk iránti felelősség kialakítása

3.9 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük:

1. a sajátos nevelési igényű;
2. a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
3. a kiemelten tehetséges;
4. a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését;
5. a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókat.

1. Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását az Oktatási Hivatal a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveinek ajánlása alapján szervezzük meg.

- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:
 - gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása,
 - az ajánlás figyelembevételével készített eltérő tanterv része az iskola helyi tantervének,
 - a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
 - képességfejlesztő játékok, eszközök,
 - számítógépek fejlesztő programokkal.

2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel;
- MESZEGYI, Családsegítő Szolgálat;
- iskolapszichológus;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);

- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról;
- csoportbontások.

3. A tehetség, a képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- tehetségek beazonosítása;
- együttműködés művészeti iskolákkal és sport intézményekkel.

4. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés folyik;
- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- a tanulók folyamatos fejlesztő értékelése a szülők tájékoztatása;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése, iskolapszichológusok irányításával is;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

5. A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókkal kapcsolatos tevékenység

- az év elején végzett bemeneti mérésére épülő differenciált, egyéni fejlesztés az érintett tanulók számára,
- a tanulók folyamatos fejlesztő értékelése, a szülők tájékoztatása,
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások tartása,
- egyéni foglalkozások szervezése,
- csoportbontások.

3.10 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

1. A tanulók érdekeinek képviselőjére az iskolában diákönkormányzat működik.
2. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
3. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
4. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselőtől túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
 - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
 - tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;
 - sportélet;
 - túrák, kirándulások szervezése;
 - kulturális, szabadidős programok szervezése;
 - a tanulók tájékoztatása (iskolai honlap).
5. Ezekben a kérdésekben
 - az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
 - a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
6. Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
7. A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
 - az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
 - a házirend elfogadása előtt.
8. A diákönkormányzatot az iskola igazgatójával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) vagy a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.
9. Az iskolában iskolai vezetőség működik, mely az iskolai élet egészére kiterjedő döntés előkészítő, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik. Az iskola vezetőségének teljes jogú tagja az iskolai diákönkormányzat képviselője.

3.11 Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A befogadó és támogató munkakörnyezet kialakításához, fejlesztéséhez szükséges szervezet- és közösségfejlesztési beavatkozásokat valósítunk meg az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” keretében.

Az intézményvezetés és a nevelőtestület együttműködése

1. A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógus - vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.
2. Az együttműködés fórumai:
 - az igazgatóság ülései,
 - az iskolavezetőség ülései,
 - a különböző értekezletek,
 - megbeszélések
3. Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.
4. Az igazgatóság az aktuális feladatokról a tanárban elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül értesíti a nevelőket.
5. Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:
 - az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
 - az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az igazgatóság, az iskolavezetőség felé.
6. A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az igazgatósággal, az iskola vezetésével.

A szakmai munkaközösségek együttműködése

1. Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.
2. A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:
 - a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
 - iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
 - iskolán kívüli továbbképzések,
 - a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.
3. A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.
4. Nevelőtestületi együttműködési fejlesztő gyakorlatok alkalmazása, évente egy alkalommal nevelőtestületi nap szervezése, segítve a fluktuáció csökkenését, illetve az új kollégák beilleszkedését.
5. Hálózati tanulási formák bevezetése (esetmegbeszélés, hospitálás).

A szülői munkaközösség és az iskola közösségeinek együttműködése

1. A szülői munkaközösség az iskola közösségeivel a szülői munkaközösség teljes jogú tagjain és a meghívottakon keresztül tartja egymással a kapcsolatot.
2. A szülői munkaközösség tagjai rendszeres időközönként – évente legalább egy alkalommal – kötelesek tájékoztatni az általuk képviselteket a szülői munkaközösség tevékenységéről, valamint kötelesek az általuk képviseltek kérdéseit, véleményét, javaslatait a szülői munkaközösség felé továbbítani.
3. A szülői munkaközösség ülésein állandó meghívottként az alábbi személyek vehetnek részt:
 - az iskola igazgatója,
 - az osztályok szülői választmányának tagjai,
 - a diákönkormányzatot patronáló tanár.

Az iskola működéséről, az iskolai munkaterv feladatairól, végrehajtásáról az iskola igazgatója rendszeresen – évente legalább egy alkalommal – köteles tájékoztatni a szülői munkaközösséget.

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
 - a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, a Kréta naplón keresztül írásban) tájékoztatják.
3. A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskola vezetőségéhez, az osztályfőnökökhöz, az iskola nevelőihez, vagy a diákönkormányzathoz fordulhatnak.
4. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel vagy a nevelőtestülettel.

3.12 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

1. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.
2. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:
 - a) *Egyéni megbeszélések*
Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.
 - b) *Családlátogatás*
Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében. Ifjúságvédelmi felelős külső kapcsolatainak segítségével.
 - c) *Szülői értekezlet.*
Feladata:
 - a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
 - a szülők tájékoztatása
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
 - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.
 - d) *Fogadóóra*
Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozója, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetség gondozás, továbbtanulás stb.)
 - e) *Nyílt tanítási nap*
Feladata, hogy a szülő betekintést nyerhessen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

f) Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

h) Négy pillér módszer- komplex személyiségfejlesztés játékos tevékenykedtetés során

A Kipróbált helyi érték alkalmazása, az otthon melege program keretén belül szülői klub működtetése, az otthoni tanulás segítése, életvezetési ismeretek és készségek fejlesztése.

3. A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
4. A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az iskola igazgatóságához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez vagy a diákönkormányzathoz fordulhatnak.
5. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy intézményi tanáccsal. Üzenhetnek a KRÉTA rendszeren keresztül.
6. A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgató helyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.
7. Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismerni.
8. A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az iskola honlapján;
 - az iskola fenntartójánál;
 - az iskola igazgatójánál.

**Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai,
együttműködése iskolán kívüli intézményekkel**

1. Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatóságának állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

Az intézmény fenntartójával és működtetőjével:

Klebelsberg Központ
Miskolci Tankerület
3527 Miskolc, Selyemrét u. 1.

A területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal:

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata
3530 Miskolc, Városház tér 8.

A pedagógiai központtal:

Miskolci Pedagógiai Oktatási Központ
3527 Miskolc, Selyemrét utca 1.

A helyi oktatási intézmények vezetőivel és tantestületeivel:

- Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Óvodáival
- Miskolci Tankerület általános iskoláival
- Miskolci Tankerület középiskoláival
- Miskolci Szakképzési Centrum tagintézményeivel
- Miskolci Egyetem

A területileg illetékes nevelési tanácsadóval:

Borsod - Abaúj - Zemplén Vármegyei Pedagógiai, Szakszolgálat
3527 Miskolc, Selyemrét u. 1.

**Borsod - Abaúj - Zemplén Vármegyei Pedagógiai, Szakszolgálat Miskolci
Tagintézménye**
3527 Miskolc, Bajcsy-Zsilinszky u. 33.

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.

2. Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:

Az iskolával kapcsolatban álló civil szervezetekkel:

Észak-Keleti Átjáró Egyesület, Percesi Tanoda
Premier Alapfokú Művészeti Iskola

Az alábbi közművelődési intézményekkel:

Herman Ottó Múzeum
3530 Miskolc, Papszer u. 1

Kohászati Múzeum
3526 Miskolc-Felsőhámor, Palota út 22.

Miskolci Nemzeti Színház
3525 Miskolc, Déryné u. 1

Csodamalom Bábszínház
3525 Miskolc, Kossuth L. u. 11.

Miskolci Állatkert és Kultúrpark
3535 Miskolc, Csanyikvölgy 2.

II. Rákóczi Ferenc Könyvtár
Miskolc, Görgey Artúr u. 11, 3530

Az alábbi társadalmi egyesületekkel:

Miskolc Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata

Az alábbi sportegyesülettel:

DVTK - Miskolc
Miskolc, Andrássy Gyula u. 61, 3533

Az alábbi gyermek-, illetve ifjúsági szervezetekkel:

**Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény –
Módszertani Központ Fazola úti Területi Szolgáltatási Központ**
3534 Miskolc, Fazola H. u. 4.

**Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény –
Módszertani Központ Fazola úti Területi Szolgáltatási Központ**
Percesi Területi Iroda
3518 Miskolc, Bollóalja u. 115.

Az alábbi egyházak helyi gyülekezeteivel:

Tiszáninneri Református Egyházkerület
3525 Miskolc, Kossuth L u. 17.

Egri Főegyházmegye (Római Katolikus Egyház)
3300 Eger, Széchenyi u. 1.

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató vagy a kijelölt igazgató helyettes a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel való együttműködést a külső kapcsolatokról felelős munkaközösség vezető éves munkaterve rögzíti.

3. A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatóság rendszeres kapcsolatot tart fenn az iskolai **védőnőkkel** és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.

A pedagógusok veszélyeztettségének megelőzése, valamint az alkalmassági vizsgálatok lebonyolítására az iskola igazgatója rendszeres kapcsolatot tart fenn **az iskolai üzemorvossal**.

A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató és az igazgató helyettes a felelősök.

4. A nevelők szakmai, pedagógiai munkája segítésének, fejlesztésének céljából az iskolában működő szakmai munkaközösségek bekapcsolódnak a területi (iskolaközi) szakmai munkaközösségek munkájába.

3.13 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga,
- különbözeti vizsga.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

- **Osztályozó vizsgát** kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
 - a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
 - engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanuló a tanórai foglalkozások több mint ötven százalékáról távol maradt, félévvkor és év végén osztályozó vizsgát kell tennie
- **Pótló vizsgát**- tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
- **Javítóvizsgát** tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.
- **Különbözeti vizsgát** kell tennie
 - Az állandó lakóhellyel rendelkező tanulónak, akinek a külföldi tanulmányok alatt **szünetel** a magyarországi **tanulói jogviszonya**. Amennyiben a tanuló vissza kívánja állítani jogviszonyát, az igazgató által meghatározott feltételekkel (különbözeti vizsga letétele) folytathatja tanulmányait.
 - Azok a tanulók, **akik más intézményből iratkoznak** be iskolánkba, és eltérő tantervi előírások szerint tanultak, kötelesek azokból a tárgyakból különbözeti vizsgát tenni, amelyeket nem tanultak, vagy - bizonyítványuk tanúsága szerint – más előrehaladási ütemben haladtak. A beiratkozó diákok bizonyítványukat az letételének kötelezettségét az igazgató a beiratkozással egyidejűleg írásban közli a szülővel. Ezt követően 8 napon belül az adott tárgy szaktanára írásban tájékoztatja a szülőt, hogy a különbözeti vizsgát mely tananyagokból, milyen határidőig kell a tanulónak letennie. A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

2. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
 - osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább egy hónappal, javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.
3. Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.
4. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell-írásbeli és/vagy szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
<i>ALSÓ TAGOZAT</i>			
Magyar nyelv	írásbeli	szóbeli	
Irodalom	írásbeli	szóbeli	
Idegen nyelv	írásbeli	szóbeli	
Matematika	írásbeli	szóbeli	
Etika, hit- és erkölcsstan		szóbeli	gyakorlati
Környezetismeret	írásbeli	szóbeli	
Ének-zene		szóbeli	gyakorlati
Vizuális kultúra			gyakorlati
Technika és tervezés			gyakorlati
Testnevelés			gyakorlati
Digitális kultúra			
<i>FELSŐ TAGOZAT</i>			
Magyar nyelv	írásbeli	szóbeli	
Irodalom	írásbeli	szóbeli	
Idegen nyelvek	írásbeli	szóbeli	
Matematika	írásbeli	szóbeli	
Etika, hit-és erkölcsstan	írásbeli	szóbeli	gyakorlati
Történelem	írásbeli	szóbeli	
Természettudomány	írásbeli	szóbeli	
Fizika	írásbeli	szóbeli	
Kémia	írásbeli	szóbeli	
Biológia	írásbeli	szóbeli	
Földrajz	írásbeli	szóbeli	
Ének-zene	írásbeli	szóbeli	gyakorlati
Hon- és népismeret		szóbeli	
Vizuális kultúra			gyakorlati
Digitális kultúra		szóbeli	gyakorlati
Technika és tervezés			gyakorlati
Testnevelés			gyakorlati

3.14 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

1. Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
3. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
 - a gyermek személyazonosító okiratát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - a gyermek lakcímkártyáját;
 - a szülő lakcímkártyáját;
 - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét,
 - nyilatkozat a közös szülői felügyelet gyakorlásáról.
4. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
 - a tanuló anyakönyvi kivonatát;
 - a tanuló lakcímkártyáját;
 - a szülő lakcímkártyáját;
 - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
 - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
5. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről, átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.
6. Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgató helyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.
7. Az iskolába beadott felvételi kérelmeket **a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben** meghatározott sorrendben kell teljesíteni.
8. Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.

4. Az intézmény helyi tanterve

Az általános tantervű évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																	
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a NAT kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.																	
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	2	5	2	4		4	1	3	1	3	1	
Matematika	4	1	4	1	4		4		4		4	1	3	1	3	1	
Történelem									2		2		2		2		
Állampolgári ismeretek																1	
Hon- és népismeret									1								
Etika/hit- és erkölcstan	1		1		1		1		1		1		1		1		
Környezetismeret					1		1										
Természettudomány									2		2		4		4		
Kémia																	
Fizika																	
Biológia																	
Földrajz													2		1		
Első élő idegen nyelv							2		3		3		3		3		
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1		
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1		
Dráma és színház																	
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1				
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1		
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5		
Osztályfőnöki									1		1		1		1		
Hittan egyházi intézményben																	
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28		
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2	
Összes tervezett óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2	28	0	26	2	28	2	28	2	
Összesített óraszám	24		24		24		25		28		28		30		30		
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30		

A természettudomány tantárgy először 2023/2024-es tanévben a 7. évfolyamon váltja ki a kémia, fizika biológia tantárgyakat, majd 2024/2025-ös tanévtől a 8. évfolyamon is.

4.1 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

1. Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.
2. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulónak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a testnevelés, a vizuális kultúra, valamint a technika és tervezés.
3. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
4. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanévben) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége, a listát a tanév végén a bizonyítvánnyal együtt átadjuk.
5. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
 - A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
 - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
 - A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

4.2 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- Fokozatosan átvezetjük a gyermekeket az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Diagnosztikai mérésekkel tájékozódunk a gyerekek fejlődési szintjéről.
- Szükség esetén logopédus, gyógypedagógus és fejlesztő pedagógus segítségét vesszük igénybe.
- Szoros kapcsolatot tartunk a szakszolgálat intézményeivel.
- Rendszeres, tanórán kívüli fejlesztő foglalkozásokat (korrepetálásokat, egyéni fejlesztéseket) tartunk.
- A tehetséges tanulók számára lehetővé tesszük a szakkörökön való részvételt.
- A tanulási stratégiák, differenciált feladatok megválasztásában fontos szempont a fejlődési szint és az életkori sajátosságok figyelembe vétele.
- Fokozatosan alakítjuk ki a kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési eljárásokat.
- Megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Rendszeresen tájékoztatjuk a szülőket a fejlődési folyamatról, személyre szóló, fejlesztő értékeléssel.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- Rendszeres kapcsolatot tartunk a szakszolgálat intézményeivel.
- Szükség esetén logopédus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus és iskolapszichológus segítségét vesszük igénybe.
- Rendszeres, tanórán kívüli fejlesztő foglalkozásokat (korrepetálásokat) tartunk.
- A tehetséges tanulók számára szakköröket, versenyfelkészítő foglalkozásokat tartunk.
- Az életkoruknak, fejlettségüknek megfelelő differenciált feladatokat választunk a tanórákon.
- Bővítjük a kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési eljárásokat.
- Tovább fejlesztjük a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Fontos a tanulók egészséges terhelése, fejlődési folyamatuk követése, személyre szóló fejlesztő értékelése.
- Folyamatos kapcsolatot tartunk a szülőkkel, tájékoztatjuk a tanuló fejlődéséről.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
- Az életkori sajátosságok figyelembevételével az ismeretek tapasztalati megalapozása, a számukra sikeres tanulási stratégiák kiválasztása.
- Kreativitás fejlesztése, saját képességeinek megfelelő kibontakoztatása, az igényesség kialakítása önmagával és munkájával szemben.
- Értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása a drámapedagógiai eszköztárak alkalmazásával.
- Önismeret kialakítása, az önértékelés képességének fejlesztése, együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikák megismertetése.

- Az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló értékelése.
- Egészséges életvitel kialakítása gyakorlati példák bemutatásával.
- A mindennapos testneveléssel a mozgásigény kielégítése; a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék fejlesztése.
- Ismeretszerzés, a feladat- és problémamegoldás megalapozása.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- Az életkori sajátosságok figyelembevételével az ismeretek tapasztalati elmélyítése, a számukra sikeres tanulási stratégiák kiválasztása.
- A kreativitás fejlesztése, az igényesség igényének elmélyítése önmagukkal és munkájukkal szemben.
- Értelmi és érzelmi intelligencia további mélyítése, gazdagítása.
- Önértékelés képességének fejlesztése, együttműködésre épülő kooperatív-interaktív technikák ismeretének elmélyítése.
- Az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló követése.
- Egészséges életvitel szokásainak kialakítása az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával.
- A mindennapos testneveléssel a mozgásigény kielégítése; a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék fejlesztése.
- Az ismeretszerzés, a feladat- és problémamegoldás készségszintre emelése.
- A továbbtanulás előkészítése.

4.3 A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése, értékelése, jutalmazása

1. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
2. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
3. A magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek.
4. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természettudomány, természetismeret, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:
 - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
 - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írhatnak.
 - A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében egy témakörön belül – a témazáró dolgozaton kívül – törekedni kell a minél nagyobb arányú szóbeli számonkérésre.
 - az ének-zene, a vizuális kultúra, a digitális kultúra, az informatika, az életvitel és gyakorlat tantárgyból, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva,
 - a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül.

(A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)
5. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.
6. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:
 - Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében **csak szöveges értékelést** alkalmazunk.
 - A második évfolyamon a második félévben, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból **érdemjegyekkel minősítjük**.
 - Az első évfolyamon félévkor és év végén a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét **szöveges minősítéssel** értékeljük.

- A szóveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:
 - Kiválóan teljesített
 - Jól teljesített
 - Megfelelően teljesített
 - Fejlesztésre szorul
 - Nem felelt meg
 - A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.
7. A második évfolyamon, tanév végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és tanév végén a tanuló osztályzatát az adott félév során szerzett érdemjegyek, illetve a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
8. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:
- *jeles (5)*
 - *jó (4)*
 - *közepes (3)*
 - *elégséges (2)*
 - *elégtelen (1)*
9. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében heti óraszámmal arányosan meghatározott számú érdemjegynek kell szerepelnie a Kréta naplóban, az alábbi táblázat alapján:

Óraszám/hét	Érdemjegy/félév
1-2	3
3-4	4
5	5

10. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az elektronikus naplón keresztül. A bejegyzéseket az osztályfőnök havonta ellenőrzi. Szükség esetén a szaktanárral konzultál.
11. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy	Szóveges értékelés
0-30 %:	elégtelen (1)	Nem felelt meg
31-50 %:	elégséges (2)	Fejlesztésre szorul
51-74 %:	közepes (3)	Megfelelően teljesített
75-90 %:	jó (4)	Jól teljesített
91-100 %:	jeles (5)	Kiválóan teljesített

12. A félévi és az év végi érdemjegyek megállapítása a matematikai kerekítés szabályainak alkalmazásával történik, amely a következő: öt tizednél és afölött felfelé kerekítünk. Kivételt képez az elégséges osztályzat megszerzése, ahol 1,75-től kerekítünk felfelé.
A kerekítés szabályainak alkalmazása során a pedagógus kizárólag a tanuló javára dönthet.

13. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes tanév végi értékelése érdekében a tantárgyak érdemjegyein túl a kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulónak, ha a tanév során csak jeles osztályzata van egy adott tantárgyból, a jeles osztályzat mellett **dicséret** adható.

A szaktanár döntése alapján **dicséretet** kaphat az a tanuló is, akinek az adott tantárgyból nem csupán jeles osztályzata van, de a tanórákon, illetve a tanórákon kívül kimagasló teljesítményt nyújtott.

14. Az a tanuló, aki a tanév során a nevelőtestület döntése alapján önmagához viszonyítva kiemelkedő teljesítményt nyújt tanulmányi és/vagy versenyeredmény tekintetében, az **nevelőtestületi dicséretben** részesülhet.

15. A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a

- **példás (5)**
- **jó (4)**
- **változó (3)**
- **hanyag (2)**

kifejezéseket, osztályzatokat használjuk.

16. Az első-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát nem a havi értékelések átlaga, hanem az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

16. Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

- c) **Változó (3)** az a tanuló, aki:
- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
 - a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
 - feladatait nem minden esetben teljesíti;
 - előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
 - a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
 - több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- d) **Rossz (2)** az a tanuló, aki:
- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
 - feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
 - magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
 - társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
 - viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
 - több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki intője vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

17. A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a

- **példás (5)**
- **jó (4)**
- **változó (3)**
- **hanyag (2)**

kifejezéseket, osztályzatokat használjuk.

18. A tanulók szorgalmát az első-nyolcadik évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyezi.

Az első-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalom osztályzatát az első félév és a tanév végén nem a havi értékelések átlaga, hanem az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot a Kréta napló alapján kinyomtatott-dokumentumba és a bizonyítványba be kell jegyezni.

19. Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

- a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:
- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
 - tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
 - a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
 - munkavégzése pontos, megbízható;
 - a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
 - taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.
- b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:
- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
 - rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
 - a tanórákon többnyire aktív;
 - többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
 - taneszközei többnyire hiánytalanok, tiszták, rendezettek.

- c) **Változó (3)** az a tanuló, akinek:
- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
 - tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
 - felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
 - érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
 - önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.
- d) **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:
- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
 - az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
 - tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
 - feladatait többnyire nem végzi el;
 - felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
 - a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
 - félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

20. Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez

az iskola jutalomban részesítheti.

21. Az iskolai jutalmazás formái.

a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- szaktárgyi dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért

dicséretben részesíthetők.

c) Az egyes tanévek végén, oklevelet és könyvjutalmat valamint a négy, illetve nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók az iskolától tárgyjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

d) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

- e) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- f) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

22. A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

23. Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
 - vagy a házirend előírásait megszegi,
 - vagy igazolatlanul mulaszt,
 - vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének,
- büntetésben lehet részesíteni.

24. Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés;
- szaktanári intés,
- szaktanári megrovás,
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intés;
- osztályfőnöki megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés;
- igazgatói intés;
- igazgatói megrovás;
- nevelőtestületi figyelmeztetés;
- nevelőtestületi intés;
- nevelőtestületi megrovás;
- csoportnevelői figyelmeztetés;
- csoportnevelői intés;
- csoportnevelői megrovás;
- áthelyezés másik osztályba (fegyelmi büntetés);
- áthelyezés másik tanulócsoportba (fegyelmi büntetés);
- áthelyezés másik iskolába (fegyelmi büntetés);

25. Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

26. A tanuló súlyos kötelelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal **legalább** az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben kell részesíteni.

Súlyos kötelelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, energiatal, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

27. A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.
28. Ha a tanuló a kötelességeit vétkeesen és súlyosan megszegi, ellene **a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. A fegyelmi eljárás előtt minden esetben fegyelmi tárgyalást megelőző beszélgetést tartunk, melyről – a fegyelmi tárgyaláshoz hasonlóan – értesítést küldünk a tanuló gondviselőjének és az illetékes családgondozónak.
Az elbeszélgetés és a tárgyalás is lefolytatható az érintettek jelenléte nélkül is.

4.4 Mindennapos testnevelés

1. Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.
2. Ennek alapján:

Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban, azokban az osztályokban és azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelésóra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi.

4.5 A választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai

Az iskolában a helyi tanterv alapján kell megszervezni a tanulók, az egyes évfolyamok, ezen belül az egyes osztályok, valamint az osztályokon belüli csoportok tanítási óráit. A tanítási órák megszervezhetők különböző évfolyamok, különböző osztályok tanulóiból álló csoportok részére is.

A tanulói részvétel szempontjából a tanítási óra lehet **kötelező, kötelezően választandó és szabadon választható** tanítási óra.

A helyi tanterv határozza meg, hogy melyek azok a **kötelező** tanítási órák, amelyeken egy adott osztály valamennyi tanulója köteles részt venni, valamint hogy melyek azok a kötelező tanítási órák, amelyeken a tanulónak a **választásra felkínált tantárgyak közül kötelezően választva**, a helyi tantervben meghatározott óraszámában részt kell vennie.

Ha a tanulót - kérelmére - felvették a **szabadon választott** tanítási órára, a tanítási év végéig, vagy, ha a tanítási év vége előtt befejeződik, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni. Erről a tényről - a szabadon választott tanítási órára történő jelentkezés előtt - a tanulót és a tizennyolc év alatti, továbbá a gondnokság alatt álló tanuló (a továbbiakban a tizennyolc év alatti és a gondnokság alatt álló együtt: kiskorú tanuló) szülőjét írásban tájékoztatni kell.

A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamba lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát. A tanulónak - kiskorú tanuló esetén a szülőnek - írásban nyilatkoznia kell arról, hogy a szabadon választott tanítási órákra történő jelentkezés jogkövetkezményeit tudomásul vette. Ha az iskola helyi tantervében meghatározott tananyag elsajátítása, a követelmények teljesítése csak a szabadon választott tanítási órákon való részvétellel teljesíthető, az iskolába történő beiratkozás a szabadon választott tanítási órákon való részvétel vállalását is jelenti.

A kötelező felvételt biztosító iskolának lehetőséget kell biztosítania arra, hogy azok is megkezdhessék, valamint folytathassák tanulmányaikat, akik a szabadon választott tanítási órákon nem kívánnak részt venni.

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 15.§-ával összhangban az iskolának minden év május 20-áig fel kell mérnie, hogy a tanuló milyen szabadon választott tanítási órán kíván részt venni. A tanulónak, vagy kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán, továbbá ha jelentkezni kíván a szabadon választott tanítási órára.

Az iskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak. A tájékoztatónak tartalmaznia kell, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni. A tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni a szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat véleményét.

A tanuló május 20-áig jelentheti be a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntését. Ha a tanuló iskolakezdés vagy iskolaváltás miatt nem tud élni a választási jogával, kérelmének elbírálása előtt egyeztetni elképzeléseit az iskola igazgatójával vagy az igazgató által kijelölt pedagógussal.

A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével módosíthatja választását.

Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a tizennegyedik életévét eléri - ha a gyermek nem cselekvőképtelen -, gyermekével közösen gyakorolja.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

Kötelező		(szabadon) Választható
„Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok”	„Szabadon tervezhető órakeret” Ez lehet „kötelezően választható is”.	
Az iskola helyi tantervében megfogalmazott követelmények teljesítéséhez szükséges fejlesztés, ismeretátadás		A helyi tanterven túli fejlesztés, ismeretátadás – kivétel ld. fent.
Rendelkezésre álló órakeret = Nkt 6. melléklet B oszlop		A 110/2012 kormányrendelet 8. § (3) alapján, amely a felső korlátot is megszabja.

A tanulók heti és napi terhelésének korlátozására vonatkozó rendelkezések

8. § (1) A tanuló kötelező és választható tanítási óráinak száma egy tanítási napon nem lehet több

- a) hat tanítási óránál az első–negyedik évfolyamon,
- c) hét tanítási óránál az ötödik–nyolcadik évfolyamon,

(3) A tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege egy tanítási héten legfeljebb

- a) az első–harmadik évfolyamon huszonnégy,
- b) a negyedik évfolyamon huszonöt,
- c) az ötödik és a hatodik évfolyamon huszonnyolc,
- d) a hetedik és a nyolcadik évfolyamon harminc,

óra lehet.

A pedagógusválasztás szabályai

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. Az iskola méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására ezért általában nincs lehetőség.

4.6 Projektoktatás

A 20/2012 EMMI rendelet alapján a nevelőtestület és az igazgató döntése alapján a pedagógiai program tartalmazza az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszereket, beleértve a témnapokat, témaheteket és a projektoktatást is. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján. A tanórai foglalkozások iskolai megszervezése a hagyományos, tantermi szervezési formáktól eltérő módon, így különösen projektoktatás, erdei iskola, múzeumi foglalkozás, könyvtári foglalkozás, művészeti előadáshoz vagy kiállításához kapcsolódó foglalkozás formájában is megvalósítható, amennyiben biztosított az előírt tananyag átadása, a követelmények teljesítése, a tanítási órák ingyenessége, a tanulói terhelés korlátozására vonatkozó rendelkezések megtartása.

A projekt és a témahét témáinak kiválasztására a diákönkormányzat a tanulói igények, ötletek, kérések figyelembe vételével javaslatot tehet.

4.7 Komplex természettudomány

Az előírt ismereteket, fejlesztési követelményeket olyan struktúrába szervezi, amely a természettudományos tantárgyak önállóságának megőrzése mellett a tanulási tartalmak, pedagógiai elvek és módszerek magas fokú összehangoltságát valósítja meg. A fizika, kémia, és biológia tantervek mind önmagukban, mind egymással való kapcsolódásukban rendszert képeznek, egységes integrált szemléletet tükröznek, közvetítenek a tanulók felé.

Növekvő siker a tanulásban

Legfontosabb cél a természettudományok tanulásának hatékonyabbá tétele a tanulók sikerességének növelése. A tanterv a tanulás céljában, tartalmában és módszereiben is újat kíván nyújtani. A tanulási célok változása azt jelenti, hogy a tanterv jobban igazodik a tanulók és a tanulócsoportok sokféleségéhez, lehetővé téve a differenciált fejlesztést, a tanulók eltérő fejlődési üteméhez való alkalmazkodást. A probléma alapú tantervi témakörök többoldalúan vizsgálható, életközeli problémákra, élethelyzetekre alapozódnak. Igazodnak az életkori sajátosságokhoz, belső differenciálásra és a tanulási tevékenységek sokféleségére adnak lehetőséget. A tanulók tevékenységét, együttműködését igénylő tanulási módszerek révén hatékonyan valósulhat meg a tanulói kompetenciák fejlesztése. Meghatározó a mindennapi élettel való kapcsolat, a gyerekek számára ismerős helyszínek és helyzetek képezik a kiinduló pontokat, mint pl. önmaguk testi és szellemi működése, a természeti és épített környezet, a járművek az elektronikus eszközök, az öltözködés, az étkezés vagy éppen a szórakozás. Kiemelten jelennek meg olyan komplex problémák, mint a fenntartható fejlődés, a globális problémák, a technológia fejlődés kérdései, az egészségmegőrzés. A tanulási tevékenységek lehetőségei az érzelmi nevelésre is figyel, ezzel fokozza a tanulók motiváltságát és segíti a tudásépítést, a tanultak rögzítését.

4.8 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

I. Bevezetés

Az egyenlő bánásmód elveinek betartása az Európai Unió és a hazai társadalom elvárása. Az Országgyűlés elismerte minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, valamint kinyilvánította, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami feladat.

Az Országgyűlés megalkotta az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényt. E törvény **31. §** felhatalmazása alapján (1) A a város önkormányzata helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

(2) A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok oktatási problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedésekről. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, és az integrált településfejlesztési stratégia anti-szegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

(3) A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,

b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

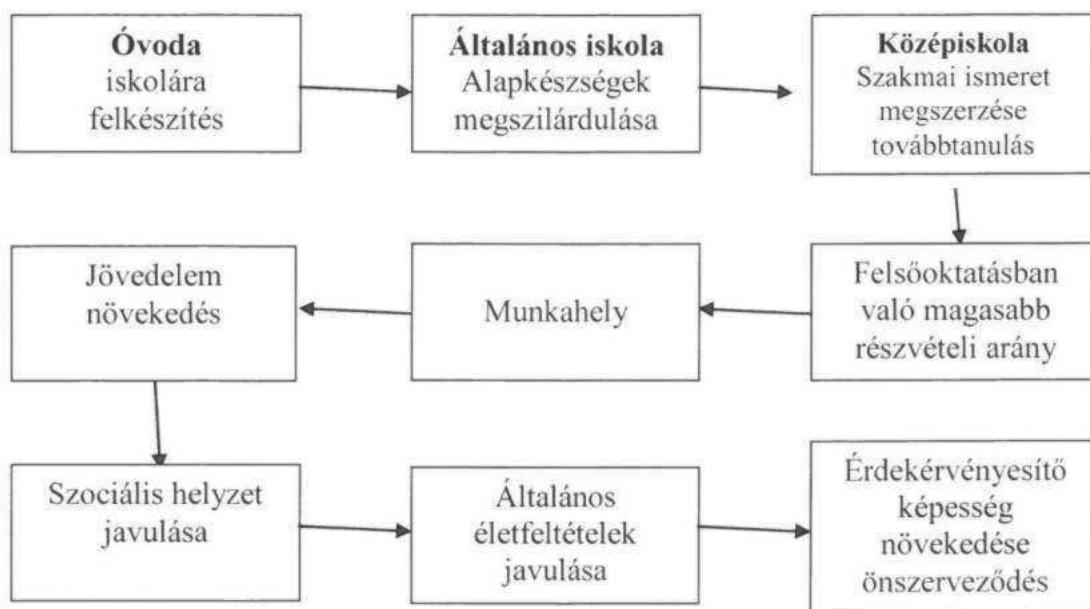
c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Nemzetközi és hazai kutatások igazolják, hogy a magyar társadalom erőteljes polarizálódásával párhuzamosan az iskolarendszer is szélsőségesen differenciálódik, újratermelve a társadalmi esélykülönbségeket.

A PISA 2000 jelentés szerint Magyarországon az alsó és felső társadalmi státuszú szülők gyermekeinek iskolai teljesítménye közötti különbségek kiugróan nagyoknak számítanak. Az iskolák társadalmi rétegek szerinti szegregálódása a legszembetűnőbbben a hátrányos helyzetű, különösen a roma tanulók pályafutását befolyásolja. Az iskolai mobilitás, így a társadalmi érvényesülés esélyei sokkal korlátozottabbak. A szegregált oktatás súlyos következményekkel járhat a hátrányos helyzetű tanulók továbbtanulására. Hosszú távon csökkentheti esélyeiket a munkaerő-piaci érvényesülésében és a sikeres felnőtté válásban. A szegregáció megszüntetése és a diszkrimináció mentes oktatási gyakorlat kialakítása össztársadalmi érdek. Az oktatási feltételek kialakításánál azonban tekintettel kell lenni az adott célcsoportba tartozó gyerekek és szülők igényeire. A gyermekek egy része folyamatos felzárkóztatást igényel, amely meghatározott feltételek között valósítható meg. Ugyanakkor minden olyan esetben, ahol a gyermekek személyiségének fejlődése szempontjából kedvező, biztosítani kell az integrált oktatás lehetőségét.

Demokratikus társadalom nem létezhet esélyegyenlőség, vagy arra való szüntelen törekvés nélkül. Az esélyegyenlőség, az integráció és az állampolgári nevelés összefüggenek egymással. Az oktatás, képzés esélykiegyenlítő, integráló szerepe nem kérdőjelezhető meg.

A társadalom jövője szempontjából fontos, hogy általános- és középiskoláink képesek legyenek kihasználni, hasznosítani annak a lehetőségnek a szociális erejét, amikor egy iskolába, egy osztályba többféle társadalmi, vallási csoport, etnikum tagjai járnak. Az oktatás szempontjából elsősorban azon egyenlőtlenségek és különbségek számbavétele a fontos, amelyek valamilyen módon hatással lehetnek a gyermekek iskolai pályafutására.

Jelenleg többnyire a legkülönbözőbb hátrányok egymást erősítő hatását tapasztaljuk.

Az esélyegyenlőség pozitív befolyásolásához szükség van megerősítő intézkedések megtételére. Ennek stratégiai terve az **esélyegyenlőségi program**. Az esélyegyenlőségi programmal a közoktatás terén megvalósuló esélyegyenlőség előmozdítását kívánjuk elérni. Az esélyegyenlőségi program része egy részletes helyzetelemzés, az alapelvek, célok meghatározása, a továbbképzés útjának, lehetőségeinek megkeresése.

A program tartalmi lényege:

- Diszkriminációmentesség
- Szegregációmentesség
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása. „Négy pillér” helyi érték elemeinek megvalósításával, értékelési rendszer működtetésével.

A végrehajtáshoz partneri együttműködésre van szükség.

Fejleszteni kell a fenntartó és intézményei fogadóképességét. Ki kell alakítani a gyakorlatban, s alkalmazni kell a mindennapokban is a

- megkülönböztetés tilalmát, az egyenlő bánásmódot,
- az emberi méltóság tiszteletben tartását,
- a társadalmi szolidaritást.

Az esélyegyenlőség előmozdítása konkrét, a hátrányok kiegyenlítését segítő intézkedések végrehajtásával érhető el.

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.§.

Az egyenlő bánásmód követelménye alapján Magyarország területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni

2.§.

Az egyenlő bánásmód követelményére vonatkozó, külön jogszabályokban meghatározott rendelkezéseket e törvény rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni

A közoktatásról szóló törvények az egyenlő bánásmód követelményeinek érvényesülését előíró rendelkezései szorosan kapcsolódnak az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003.évi CXXV. törvény előírásaihoz. A közoktatási intézmények kötelesek megtartani az e törvényben meghatározottakat.

27.§.

(1) Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre,

a) amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy

b) amelynek megszervezéséhez az állam

ba) közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, vagy

bb) közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul (a továbbiakban együtt: oktatás)

(2) Az egyenlő bánásmód követelményét az (1) bekezdésben meghatározott oktatással összefüggésben érvényesíteni kell különösen

a, az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,

b, az oktatás követelményeinek megállapítása, és a követelmény-támasztás,

c, a teljesítmények értékelése

d, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,

e, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,

f, a kollégiumi elhelyezés, és ellátás,

g, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,

h, pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint

i, az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

(3) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen valamely személy vagy csoport

a, jogellenes elkülönítése egy oktatási intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban

b, olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer, vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés, és felkészülés lehetőségét.

(4) Az oktatási intézményekben nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, hallgatói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

28.§.

(1) Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha az oktatást csak az egyik nembeli tanuló részére szervezik meg, feltéve, hogy az oktatásban való részvétel önkéntes, továbbá emiatt az oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri.

(2) Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha

a. köznevelési intézményben a szülők kezdeményezésére, és önkéntes választása szerint,

b. felsőoktatási intézményben a hallgatók önkéntes részvétele alapján olyan vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló oktatást szerveznek, amelynek célja vagy tanrendje indokolja elkülönült osztályok vagy csoportok alakítását; feltéve, hogy emiatt az oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri, továbbá ha az oktatás megfelel az állam által jóváhagyott, államilag előírt, illetve államilag támogatott követelményeknek.

29.§.

Törvény vagy törvény felhatalmazása alapján megalkotott kormányrendelet az iskolarendszereken belüli, valamint az iskolarendszereken kívüli oktatásban részt vevők meghatározott körére – az oktatással, képzéssel összefüggésben – előnyben részesítési kötelezettséget írhat elő.

A köznevelésben megvalósulandó további esélyegyenlőségi feladatok meghatározása és végrehajtása az egyes nevelési-oktatási intézmények feladata. A speciális célok és feladatok meghatározását, valamint a végrehajtásuk módját az intézmények intézkedési tervben határozzák meg.

Az intézkedési tervnek tartalmaznia kell:

- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók/gyermekek számát évfolyamonként az egyes intézményekben.
- A hátrányos helyzetű tanulók arányát az intézményi tanulólétszámhoz viszonyítva.
- A tanórán kívüli programok lehetőségét, illetve tervet az ilyen programokhoz való hozzáférés javítása érdekében.
- Az intézkedési tervnek tartalmaznia kell a fent említett adatokat a sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozóan is.

3. Megvalósítás

A program megvalósítása a társintézménnyel közösen

Gyermek- és ifjúságvédelem feladata:

- Gyermek- és ifjúságvédelem rendszeres működtetése
- A veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek gondozása.
- Gyermekvédelemben érintett szakemberek képzése.
- A támogatásra szoruló családok életkörülményeinek javítása.
- Gyermekvédelmi speciális szolgáltatások kialakítása.
- Drogprevenció, szenvedélybetegségek megelőzése.

Egészségügy feladata:

- Korai fejlesztés működtetése.
- Iskolaorvosi és védőnői hálózat működtetése.
- Intézmények akadálymentesítése.
- Alkalmazottak munkaegészségügyi vizsgálatának megszervezése.

Szociálpolitika feladata:

- Szociális ellátórendszer működtetése.
- Munkaügyi Központtal együtt reintegrációt elősegítő képzések, programok indítása.

Az esélyegyenlőségi terv megvalósítása intézményi szinten

A köznevelési intézményeknek vizsgálni kell:

- Nem folytat-e szegregáló oktatásszervezési gyakorlatot,
- Biztosított-e a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményes oktatása, nevelése, biztosítottak-e a feltételek a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatásához.

Feladat megnevezése	Tervezett intézkedés	Ellátója	Ellenőrzés gyakorisága	Ellenőrzést végző személyek	Oktatók felkészítése feladatra
I. Az iskolai háttérből fakadó esély-egyenlőséget biztosító feladatok					Tájékoztató a törvény-módosításról és az abból adódó feladatok megfogalmazása
1. Oktatásba történő bekapcsolódás	Hirdetmények ki függesztése a bemutatkozásról, és a beiratkozással kapcsolatos tájékoztató újsághirdetés		folyamatos	igazgató (helyettes)	Hirdetésekkel kapcsolatos tennivalók, feladatok, felelősök kiválasztása
	Elutasítások áttekintése	igazgató - helyettes	beiratkozás-kor		A rendszer áttekintése, módosítása
2. Követelmények teljesítése	Felmentéssel kapcsolatos intézkedések áttekintése	igazgató (helyettes)	tanév elején	igazgató	
	Vizsgáztatás előkészítése, lebonyolítása		tanév végén félévkor	igazgató	Folyamat áttekintése, felelősök kiválasztása, munkatervben megjelenítés
3. Mulasztások	Az igazolatlan mulasztások esetén gyors intézkedések	tanárok, igazgató	alkalom-szerű		Adminisztráció felülvizsgálata
4. Jogellenes megkülönböztetés	A jogellenes megkülönböztetés ellenőrzése bejelentés esetén	tantestület	alkalom-szerű	igazgató	
	Jogellenes megkülönböztetés ellenőrzése a belső szabályozásban és gyakorlatban	igazgató	szabályzatok éves felülvizsgálata	igazgató	

5. Továbbtanulásra, pályára való felkészülés	Pályaorientációs foglalkozások szervezése	osztályfőnök	félévenként	igazgató	
	Pályára, továbbtanulásra felkészítő foglalkozásokra igényfelmérés	osztályfőnök	tanév elején	igazgató	
	Igény esetén a felkészítés megszervezése	pedagógusok, gyakorlati helyek	tanév elején	igazgató	
6. Szolgáltatások és jutalmazások	A beérkező észrevételek kivizsgálása	vezetőtestület	esetenként	igazgató	
II. A családi háttérből fakadó esélyegyenlősé- get biztosító feladatok					
1. Családi háttér iskolai végzettsége	Fogadóórák, szülői értekezlet, családi napok	osztályfőnök, tanárok	folyamatos		
	Differenciálás	pedagógusok	folyamatos		
	Korrepetálás, felzárkóztatás, egyéni fejlesztések	pedagógusok	folyamatos		
	Kapcsolattartás az ifjúság - védelemmel	ifjúságvédelmi felelős	folyamatos		
	Szakemberrel való kapcsolattartás (pszichológus)	osztályfőnök	folyamatos		
2. A család szociális anyagi helyzete	Szülők tájékoztatása a lehetséges támogatásokról	osztályfőnök			
	Kapcsolattartás a veszélyeztetett- séget észlelő és jelző rendszer működtetésében rész vevő szervekkel	osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős			

	A rászoruló tanulók részére támogatási eszközök, források keresése	osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős			
III. Együttműködés az iskolával					
1. Megfelelő iskolai légkör, az intézményi lehetőségek	Egyeztetés az iskola és a fenntartó között	igazgató	alkalom-szerű		
	Tájékoztatás (iskolahasználók)				
	Kapcsolattartás a szülők és az iskola között				
2. A tanuló védelmével összefüggő együttműködési feladatok	Kapcsolattartás a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működésében részt vevő szervekkel	osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős			
	A rászoruló tanulók részére támogatási eszközök, források keresése	ifjúságvédelmi felelős			
	Egészségügyi helyzettel kapcsolatos feladatok	osztályfőnök, védőnő			
	Tájékoztatás a balesetmegelőzési és védő, óvó intézkedésekkel kapcsolatban	osztályfőnök	tanév elején, szükség esetén		
3. Az iskolának a szülőkkel, a tanulóközösséggel való együttműködése	Együttműködési szabályok áttekintése	tantestület	alkalom-szerű		
	Házirend kiadása		beiratkozás-kor	igazgató	

A Bulgárföldi Általános Iskola Pedagógiai Programja

	Diákönkormányzat létrehozása	pedagógus	tanév eleje	igazgató	
	Kapcsolattartás a szülői szervezettel	igazgató	folyamatos		
IV. A szülő jogai és kötelezettségei					
V. A pedagógus jogai és kötelezettségei					
I. A pedagógusi jogok és kötelezettségek	A tananyag és a módszer a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő	szaktanár	folyamatos	igazgató	Pedagógus-szerep átértékelése
	Alkalmazza a differenciált oktatást	szaktanár	folyamatos	igazgató	Tanfolyam, képzés, belső továbbképzés
	Objektíven értékeli a tanulók teljesítményét	szaktanár	folyamatos	igazgató	Értékelés, mérés, továbbképzés
	Korrepetálást, felzárkóztató órát tart	szaktanár	folyamatos	igazgató	
	Felkészít a továbbtanulásra, segít a pályaválasztásban, a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben	osztály- főnök	folyamatos	igazgató	Információk átadása, figyelem felhívása a munkaerőpiac elvárásaira, tájékoztatás
	Kapcsolattartás a megfelelő szakemberekkel (pszichológus, ifjúságvédelem)	osztályfőnök	folyamatos	igazgató	Információkkal való ellátás
VI. A tanulók jogai és kötelezettségei					
I. A tanulói jogok és kötelezettségek	A tanulói jogok biztosítása, érvényesül az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelménye	igazgató	folyamatos		Diákok tájékoztatása

	A tanulói kötelezettség teljesítésének megkövetelése	igazgató, osztályfőnök, szaktanár	folyamatos		Diákok tájékoztatása
	Kapcsolattartás a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működésében részt vevő szervekkel	igazgató, osztályfőnök	folyamatos		
VII. A tanulói teljesítmény értékelése					
1. A tanulói értékelések, minősítések módja	A teljesítmény objektív értékelése	szaktanárok	folyamatos	igazgató	
	Érdemjegyekről, minősítésekről tájékoztatás	szaktanárok	folyamatos	munkaközösség-vezetők	
2. Felzárkóztatás	Minél korábbi felismerés a tanuló felzárkóztatására szorulása esetén	osztályfőnök, szaktanár	folyamatos		
	Tájékoztatás a felzárkóztatás eredményességéről				
	Tájékoztatás az eredményes felkészülés lehetőségeiről				
	Tárgyi és személyi feltételek biztosítása				
3. Továbbhaladás	Az esélyegyenlőségi és egyenlő bánásmód követelményeinek betartása				
4. A tanulmányi követelmények nem teljesítése	Döntés a javítóvizsga letételének lehetőségéről				

	Javítóvizsga megszervezése				
	Tájékoztatás a javítóvizsgával kapcsolatban				
	A tanulók egyéni foglalkozásokon való részvételének biztosítása	igazgató			
	Osztályozó vizsga letételére való engedélyezés sok mulasztás esetén				
5. Évfolyam-ismétlés	Tájékoztatás az évfolyamismétlés feltételéről				
6. Tanulmányi idő megrövidítése	Az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód figyelembe vétele				

4.9 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A pedagógiai munka egyik legfontosabb területe a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzése és értékelése. Az előírt követelmények teljesítését a szaktárgyi sajátosságok figyelembevételével

- szóbeli felelet,
- írásbeli munkák,
- gyakorlati produktumok alapján végezzük.

A tanulók értékelésének célja a tanulói személyiség, az önértékelési képességük fejlesztése. Nevelőtestületi szinten egységes eljárásokat követel. Folyamatosnak, tervszerűnek, reálisnak, igazságosnak, ösztönző hatásúnak kell lennie.

Alapoznia kell a tanulók életkori sajátosságaira. A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében minél több alkalmat kell adni a szóbeli feleletekre, beszámolókra.

Egy-egy témakör lezárásaként *témazáró dolgozatban* adhatnak számot tudásukról a tanulók.

A dolgozatokat legkésőbb két héten belül értékelni kell, az érdemjegyet a Kréta naplóban rögzíteni kell, ügyelve arra, hogy minden hónap 5-én zár a Kréta rendszer.

Az érdemjegyeket a Kréta naplóban rögzíteni kell. Az osztályozás és értékelés időpontjának megválasztása a pedagógus joga.

A tanulói teljesítményt befolyásoló játékos jelek használata (piros pont, állatfigurák, matricák, nyomdák, stb.) megengedett.

Iskolánkban alkalmazott mérések célja, időpontjai

- Diagnosztizáló és bemeneti méréseket végzünk a tanév elején, amelyeket nem osztályozunk.
Célja az információszerzés, amelyre alapozzuk a nevelő-oktató munkánk egyénre és csoportokra szabott feladatait.
- Formatív mérések a tanév során folyamatosan történnek.
Céljuk annak megállapítása, hogy a tanulók milyen szinten sajátították el a tantárgyi követelményeket.
- Szummatív (lezáró, minősítő) mérésre kerül sor a tanulási folyamat fontos szakaszaiban.
- Minimumszint mérés célja annak megállapítása, hogy a tanulók elsajátították-e a továbbhaladáshoz szükséges minimum ismereteket,
- Kimeneti mérés végzése (matematika, magyar),
- Központi mérések (digitális országos kompetenciamérés, egyéb mérések).

Iskolánkban mind a belső, mind a külső mérések általánosak.

A belső méréseket a munkaközösségek és a szaktanárok végzik az iskola vezetőségével együtt. A külső mérések az iskola fenntartójának, igazgatójának, szakmai munkaközösségeinek, pedagógusainak közreműködésével történnek.

Belső mérések:

- 1. bemeneti, DIFER
- 1. év végén kimeneti,
- 2. bemeneti,
- 2. év végén kimeneti, minimum,
- 3. bemeneti
- 3. év végén kimeneti,
- 4. bemeneti
- 4. év végén kimeneti, minimum,
- 5. bemeneti
- 5. év végén kimeneti,
- 6. bemeneti
- 6. év végén minimum,
- 7. bemeneti
- 7. év végén kimeneti,
- 8. bemeneti
- 8. év végén kimeneti.

A mérések eredményei egy témazáró értékű érdemjegynek számítanak és kétes jegy esetén a kerekítésnél befolyásolják a végleges osztályzat kialakítását.

Külső mérések:

Célja: elsősorban a tájékozódás, összehasonlítás, az iskola eredményeinek összevetése a hasonló körülmények között dolgozó intézményekkel.

Ezeket a felméréseket nem osztályozzuk.

- 1. oszt.: pszichológus mérése, KTTT, DIFER, Szegedi Tudományegyetem mérése
- 4.-8. oszt.: digitális országos kompetenciamérés országos bemeneti és kimeneti mérés
- 5-8. oszt.: NETFIT mérés

A mérések idejét, módját, követelményeit előre közölni kell a tanulókkal és a szülőkkel. A mérésekben a tanulók kötelesek részt venni.

A tanulói hiányzás esetén a felmérések egy későbbi időpontban is megírathatók.

A tanulók értékelésével összefüggő követelmények

- A szaktárgyi követelményeket a szülőkkel, tanulókkal minden nevelő köteles megismertetni.
- Minden közismereti tárgyból a tanév elején diagnosztizáló mérést kell végezni.
- A 2-8. évfolyamon a tematikus egységek zárásaként dolgozat írásával győződnek meg a nevelők a tantárgyi követelmények elsajátításának mértékéről. A témazárók írását előre be kell jelenteni. Azonos napon csak két témazáró íratható.
- Az országos digitális kompetenciamérésre felhasználható időszávot az Oktatási Hivatal teszi közzé, az intézmény határozza meg a mérések konkrét időpontját. Minden intézmény számára kötelező feladatokat és feltételeket határoz meg.

A tanév folyamán végzett folyamatos ellenőrzés és értékelés elemei

- Szóbeli feladatok, írásbeli munkák ellenőrzése.
- Röpdolgozatok, feladatlapok, témazárók íratása.
- Gyűjtőmunkák, egyéni vállalt feladatok, tanulói produktumok ellenőrzése.
- Tanórai aktivitás.
- Iskolai és iskolán kívüli versenyeredmények.

Az elektronikus naplóban a *súlyoz beállításával* értékeljük a témazárók és az év végi mérések eredményeit.

A tanulói értékelés formái

A tanulók értékelésének alapja a tanulók adottságaihoz, képességeihez mért teljesítménye mellett az, hogy a tanulók munkája hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez, és figyelembe kell venni azt is, hogy a tanulók képességei, eredményei hogyan változtak (fejlődtek, visszaestek), az előző értékelés óta.

A „Négy pillér” helyi érték hatékonyságának értékelését megfigyelés alapján végezzük, kidolgozott szempontsor alapján. Az értékelés az első negyedév végén és év végén történik.

4.10 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai:

Elvei:

- szerves egységet kell alkotnia az iskolai közös tanulási tevékenységgel
- a teljesítményképes tudás kialakítását kell elősegítenie
- az ismeretek tartós bevésését és önálló gyakorlati alkalmazását kell biztosítani
- a tanórai munka kiegészítését, az ott szerzett jártasságok, készségek, képességek további fejlesztését kell szolgálnia
- az egyéni gyakorláshoz minden esetben példát kell adnunk
- ügyelni kell a szóbeli és írásbeli feladatok arányára
- a leglényegesebb jelenségek gyakorlására kell, hogy készítse a tanulókat (bővítse a szókinccset)
- mennyisége és nehézségi foka feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak, fejlettségi szintjének és teljesítőképeségének – alkalmanként differenciált lehet
- a sikerélmény ösztönöz, növeli a teljesítőképeséget, ezért fontos minden évfolyamon a házi feladatok tudatos tervezése (rendszeresen kapjanak)
- szorgalmi feladatot, gyűjtőmunkát a tanuló önként is kérhet
- tanulás tanítása
- korunk kihívásainak eleget téve online tartalmak

Korlátai:

- A korosztályonként maximált a tanulási idő célja, hogy az optimális terhelhetőségre hívja fel a házi feladatot kijelölő tanító, szaktanár figyelmét, s a gyerekeket a rendelkezésre álló idő hatékony kihasználására szoktassa. Így biztosítva, hogy maradjon idő játékra, pihenésre, a személyiség további gazdagítására.

4.11 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésére a Nemzeti Köznevelésről szóló törvény 6. sz. melléklete az irányadó. Az osztályok heti időkerete és a gyermek, tanuló heti óraszámának különbözetéből származó időkeretből tudunk órát biztosítani csoportbontásokra.

Ebből az időkeretből kell biztosítani a fejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozó, délutáni foglalkozások stb. óráit is.

A csoportbontások esetében az irányadó létszám a 14 fő. Ettől a létszámtól szakmai indokkal, a fenntartó egyedi engedélyével lehet eltérni.

A Nemzeti Köznevelésről szóló törvény

27. § (5) bekezdése alapján,

Az általános iskola és a középfokú iskola köteles megszervezni a tanuló heti kötelező óraszámát és az osztályok engedélyezett heti időkeret-különbözete terhére a tehetség kibontakoztatására, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók számára, továbbá az első–negyedik évfolyamra járó tanulók eredményes felkészítésére szolgáló, differenciált fejlesztést biztosító egy-három fős foglalkozásokat. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók számára szervezett fejlesztő pedagógiai ellátás keretében a tanuló tantárgyi felzárkóztatását a nevelő-oktató munka szakaszának, illetve a tantárgynak megfelelő szakképzettségű pedagógus, készségfejlesztését pedig fejlesztő pedagógus végzi. Tehetséggondozásra és felzárkóztatásra osztályonként legalább további heti egy-egy óra biztosított az osztályok 6. mellékletben meghatározott időkerete felett.

Iskolánkban mindig az adott tanév lehetőségeinek megfelelően tervezve, a szükségletekhez mérten csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, a matematikát és a magyar nyelv és irodalmat, valamint további tantárgyakat azon osztályainkban, ahol ezt az osztály összetétele indokoltá teszi.

Célunk ezzel, nem csak az ismereteket elmélyítése, a tehetségek gondozása, de a lemaradók felzárkóztatása is az egyéni szükségletekre alapozva.

4.12 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés és sport tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés és sport órákon, tanévenként két alkalommal.

A mérés anyagát és ponthatárait a 2. számú melléklet tartalmazza.

A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, a kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt az értékelő lapon keresztül a szülők tudomására hozzák.

4.13 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

4.13.1 Egészségnevelés

1. Jogszabályi háttér

Jogszabályok, amelyek az iskola és az egészségvédelem, valamint az egészségfejlesztés szoros kapcsolatára utalnak, különböző feladatokat szabnak az oktatási, és az egészségügyi ágazat számára.

1. A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Kormány rendelete
2. A 80/2013. (X. 16.) OGY határozat a Nemzeti Drogellenes Stratégiáról 2013–2020
3. A nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény
4. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény, 38. § (1) és (2) bekezdése
5. Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX.3.) NM rendelet 2. és 3. sz. melléklete
6. A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet
7. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI törvény.

2. Helyzetkép

Iskolánk pedagógiai programjának Bevezető fejezetében a Helyzetkép rögzíti az intézményünkbe járó tanulók életkörülményeire vonatkozó legfontosabb ismérveket.

Az iskola körzetéhez tartozó lakóterületeket, mint az iskola beiskolázási körzetét a Szakmai Alapdokumentum tartalmazza.

Tanulóink jelentős százaléka él Bulgárföldön, Perecesen, a Szarkahegyen, Lyukóvölgyben és környékén.

Lyukóbánya: A 2011-es adatok szerint a 0-14 éves gyermekek aránya itt a legmagasabb. A diplomások aránya városi viszonylatban ebben a körzetben a legalacsonyabb. A romák becsült aránya 33% (önbevallás, külső kategorizálás alapján). 100 családra több mint 115 gyermek jut. Miskolcon a munkanélküliség által leginkább sújtott terület (40%). A lakások infrastrukturális ellátottsága itt a legalacsonyabb. A lakások fele-háromnegyede nem rendelkezik alapvető higiéniai szükségletekhez nélkülözhetetlen kommunális ellátottsággal. A lakások átlagosan 30-50 négyzetméteresek, melyekben akár 5-8 fő is lakik. A fűtés fa-, széntüzelésű kályhával történik. A különféle javakkal és szolgáltatásokkal való ellátottsága ezeknek a háztartásoknak a legalacsonyabb. A közbiztonságot az ott élők is átlag alattinak tartják. A háztartások több mint háromnegyede az alsó jövedelmi negyedbe esik, egyéb bevételre a szerencsejátékokból tesznek szert. Összkiadást tekintve az itt élők költenek havonta a legkevesebbet, akik leginkább az állam és az önkormányzat segítségével bíznak. A felnőtt lakosság megítélése szerint hiányzik valamilyen szociális, gyermekvédelmi vagy egészségügyi szolgáltatás a környékről. Az itt lakók fordulnak leggyakrabban a munkaügyi központhoz. A lyukósiak az átlagnál rosszabb egészségi állapotról számolnak be.

Miskolc Megyei Jogú Város Helyi Esélyegyenlőségi Programja alapján a korábbiakhoz képest javult a helyzet. A „Társadalmi együttműködés erősítése Lyukóvölgyben” (TOP-6.9.1-16-MII-2020-00001) programban biztosított a folyamatos szociális munka. A célzott egészségügyi és közösségfejlesztési programelemek a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület konzorciumi együttműködésének keretében valósulnak meg.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat lát el felzárkóztatási feladatokat. Az állandó és intenzív szociális munka révén a lakosság közreműködésével elősegítik a leszakadó közösségek felemelkedését, a társadalom peremére szorult emberek integrációját.

A közegészségügyi helyzet javítása és az egészségügyi ellátásokhoz való könnyebb hozzáférés érdekében Lyukóvölgyben új orvosi rendelő építése valósult meg (TOP-6.6.1-16-MII-2017-00002). A rendelőben felnőtt és házi gyermekorvos, valamint két körzetet ellátó védőnő kapott helyet. Magyarországon, egyedülálló kezdeményezés a Lyukói Családi Mentor Program amely már 2016-tól működik. Célja a helyi közösségből kiemelni azokat az asszonyokat, akiknek életmódja példaértékű. Életvitelükkel mintát adnak és motiválnak a telepen élő családoknak. Miskolc Megyei Jogú Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 5 feladatként fogalmazta meg a közműhálózatok kiépítését, lakott területek esetében az ivóvíz biztosítását és a szennyvíz rákötés lehetőségének megteremtését 150 m-es körzetben. Ezek mellett új kerékpárút elemek is megvalósultak.

Pereces: A romák becsült aránya 18%. A tanköteles korú gyermekek tekintetében Pereces kiemelkedik. A munkanélküliségi arány 20-40%. A lakások átlagosan 46-110 négyzetméteresek, kertvárosi övezetben helyezkednek el. Fa-, széntüzelésű kályhával, vegyes tüzelésű kazánnal fűtenek. A háztartások összkidánya szerint az itt élők kétszeresét tudják

elkölteni a lyukóbányai lakosokhoz képest. A felnőtt lakosság megítélése szerint a szociális és gyermekvédelmi ellátások színvonala magas. Az itt élők szerint egészségi állapotuk rossz.

Bulgárföld: Az 1966-ban épített téglalapítású lakások, illetve az 1970-es években épített panellakások többségében idősek laknak, az épületek állaga felújításra szorul. Ezen a környéken a tanköteles korú gyermekkel élők nem a mi iskolánkat választják, leginkább a szomszédos általános iskolákba íratják gyermekeiket. Ez egyértelműen magyarázható iskolánk legnagyobb felvevő körzetének, Lyukóbányának a tanulói összetételével.

3. Céljaink, feladataink:

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy észszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó egészséges életvitelhez.

- Rendelkezzenek korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal
- A tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroljuk velük az ehhez kapcsolódó tevékenységi formákat
- Megismertetjük velük az egészségmegőrzéshez szükséges legfontosabb szabályokat, ezen belül:
 - Az egészséges táplálkozás ismérveit
 - Az alkohol és kábítószer, dohányzás káros hatásait
 - Családi és kortárskapcsolatok fontosságát
 - A környezet védelmének, a környezeti ártalmak megelőzésének fontosságát
 - Az aktív életmód, a sport kedvező hatásait
 - A személyes higiéné igényének kialakításait
 - A szexuális fejlődés, felvilágosítás családtervezés fontosságát
 - A testedzés, mozgás, helyes testtartás kialakítását

4. Az iskola pedagógusainak, dolgozóinak

Az egészségre való nevelés hitelességét a felnőttek életvitelének, szokásainak, mindennapi viselkedésének történései adják. Megkönnyíti az iskola által közvetített normák elfogadását, ha a tanulók a jó példát látják maguk előtt. Ezek a szabályok nem csak a pedagógusokra, de az iskola valamennyi dolgozójára vonatkoznak!

Az egészségnevelésnek azonban nemcsak az iskola falain belül, hanem tanórán és iskolán kívüli foglalkozások idején is meg kell valósulnia.

5. Az intézmény szervezettsége

- Az osztálytermek rendszeres szellőztetése szünetekben az ügyeletes tanári ellenőrzés mellett történik.
- Az osztálytermek berendezése nem minden esetben felel meg (asztalok, székek) az egészségügyi (ergonómiai) szempontoknak.
- Világítás – armatúrák üzemképességének ellenőrzése.
- Az informatika terem felújítása 2023 őszén történt meg. A gépek elhelyezése a követelményeknek megfelel.
- Ülésrend kialakítása, változtatása (egyéni adottságok figyelembe vételével) az osztályfőnökök folyamatos feladata.
- Napi munkarend kialakítása – mozgásos órák órarendben való elhelyezése a tantárgyfelosztás készítésénél az igazgatóhelyettes feladata.

6. Iskolai programjaink

Célunk az egészséges személyiségfejlődés feltételeinek megteremtése, ennek érdekében feladatunk:

- A mindennapos testnevelési program színvonalas működtetése.
- A káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése érdekében az e témához kapcsolódó kiállítások, vetélkedők szervezése, kortárs segítők meghívása, jogi előadások, egészségügyi dolgozók (orvos, védőnők) felvilágosító előadásai.
- Iskolánk felvállalja az enyhe értelmi fogyatékoság miatt speciális szükségletű tanulók integrált oktatását, amennyiben a szakszolgálat szakvéleménye alapján a tanuló erre alkalmas.
- Témahetek (pl: Egészség hét).
- Közösségszervező, civil kapcsolatokért felelős munkaközösség programjai.
- Diákönkormányzati rendezvények.

7. A tanórai foglalkozásokra vonatkozó feladataink

- Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészséges életmódra, életszemléletre vonatkozó szemlélet fejlesztéséhez. Ezt a tanmenetek készítésénél a pedagógusoknak figyelembe kell venni, szükséges ennek írásban való rögzítése.
- A 8. évfolyamon az egészségtan beépül a biológia tantárgy anyagába.
- Az osztályfőnöki órák keretében az 5-8. évfolyamon megjelenik az életvezetési ismeretek átadása, ezen belül a káros szenvedélyek kialakulásának prevenciója. A módszerek között helyet kapnak az ismeretátadás mellett az interaktív gyakorlatok és esetmegbeszélések.

8. A tanórán kívüli foglalkozásokra vonatkozó feladataink

A délutáni foglalkozások lehetőséget adnak arra, hogy a tanórai programokon elhangzottakat kiegészítsék, az e tárgykörhöz kapcsolódó ismereteket elmélyítsék, a gyakorlatban való alkalmazásra a lehetőséget megteremtsék. Tanmenet szerint kidolgozott programmal működő életvezetési ismeretek foglalkozás a „Négy pillér” alapján: higiénés szokások kialakítása, helyes napirend, a regenerálódást segítő szabadidős foglalkozások szervezése sok mozgással, szervezett sportprogramok, hétfégi túrák, kirándulások a családok bevonásával.

4.13.2. Környezeti nevelés – Öko-szemlélet

Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. Megtanítjuk őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a köztük rejlő összefüggéseket.

Így válhatnak a gyerekek majd tudatos környezetvédővé, a természetet féltő, óvó felnőtteké. Ezt a szemléletet szolgálja iskolánk környezetnevelési programja

Szemléletében a természet- és környezetvédelem, globális és helyi környezeti problémák, a hulladékgazdálkodás kérdésköreit beépítjük a tanórák menetébe. Emellett külön projekteket, témnapokat és témaheteket rendezünk illetve öko programokat szervezünk kimondottan tanórán kívüli foglalkozásokra.

Fontos, hogy iskolánk természeti-környezeti nevelése során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon természeti-környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív természeti- környezeti következményeit. A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetünk értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén. Természet- és környezettudatos programjainkkal magasabb szintre emeljük iskolánk környezeti nevelését a fenntarthatóság érdekében. Ezáltal olyan pedagógiai folyamatot kívánunk követni, melynek során formálódik tanulóink környezettudatos magatartása és kialakul a környezetért-természetért felelős életvitele.

Az öko-szemlélet tulajdonképpen egy környezetbarát iskola szemlélete:

- amelyben meghatározó szerep jut a természeti a környezeti nevelésnek valamint a fenntarthatóság kérdéskörének.
- amely lehetőséget biztosít tanulóinak számára tanterven kívüli tanulási formákra (vetélkedők, pályázatok, projektek) ezzel elősegíti a tanulók környezettudatos magatartásának kialakulását.
- amely technikai-gazdasági szinten igyekszik takarékosan bánni az energiaforrásokkal, csökkenteni a hulladékok mennyiségét, az iskola külső és belső környezetét esztétikusan kialakítani és megteremteni az egészséges iskolai munka feltételeit.

1.Célok, feladatok

A természet, környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére.

Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet-és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

Hosszú távú pedagógiai céljaink:

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- holisztikus szemléletmód kialakítása
- fenntarthatóságra nevelés
- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát
- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség
- globális összefüggések megértése
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra, tevékenységre történő aktivizálás
- a családi életre nevelés fejlesztése
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése

Kulcsszavak:

- szeretet
- tisztelet, megbecsülés
- harmónia
- mértékletesség
- takarékoság
- alázat
- esztétika
- empátia, segítőkészség
- tolerancia
- komplementaritás
- együttműködés
- kölcsönhatás
- felelősség
- ökológiai fenntarthatóság
- mérték és mértéktartás
- öröm, vidámság
- globális gondolkodás
- lokális cselekvés
- szelidség

2. Helyzetkép

Miskolc városa Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye székhelyeként nemcsak mint regionális központ kiemelkedő fontosságú az észak-keleti régióban, de a település kulturális, szellemi értékei, gazdasági folyamatai is meghatározóak a városban és annak környezetében élőkre. A gazdasági, társadalmi változások kedvezőtlenül érintik településünket, ennek ellenére **jelentőségét próbálja megőrizni. A rendszerváltás, a világválság, a gazdasági nehézségek** begyűrűzése mind a mai napig éreztetik hatásukat (gondoljunk csak a régen tömegeket foglalkoztató iparágakra, a tönkrement nagyvállalatainkra). Ezt a helyzetet csak tovább rontotta és súlyosbította a **Covid-19 koronavírus-járvány** időszak.

Az elmúlt évtized bizonytalansága rányomta bélyegét mindennapjainkra, melynek egyik legszembetűnőbb mutatója a **népesség csökkenése**. Épp olyan nagy baj, hogy nem születnek gyerekek, mint az, hogy a **régióból elvándorlók** száma emelkedést mutat.

Magas a **munkanélküliség**, a munkaerőpiac jelentősen nem bővül, így a munkavállalók az ország más területén próbálnak elhelyezkedni.

Gyakori eset a **külföldi munkavállalás** s és a határon túli családgyesítés. Ennek a hatásai megmutatkoznak az oktatás területén is.

Iskolánk Miskolc város Diósgyőri városrészének határában a Bulgárföldi lakótelep szívében épült a Bükk-hegység közelségében.

Pedagógiai munkánkban már több évtizedes múltja van a természet és környezetvédelemnek, a természettudatos gondolkodásra nevelésnek. Ennek részeként nemcsak a tanítási órák keretében történik célirányos ismeretátadás, hanem a tanórán kívüli programok sorát szövik át azok a mára már hagyománnyá vált gyakorlatorientált tevékenységek, amelyek az elméleti ismeretek alkalmazását mutatják meg a gyerekeknek.

Az anyagi feltételek szűkössége miatt kevesebb a lehetőség az iskolán kívüli nagyobb lélegzetű természet-, vagy környezetvédelmi témájú programok szervezésére. Az iskolának itt is irányító szerepet kell felvállalnia, és meg kell keresni azokat a lehetőségeket, amelyekkel a szociális hátrányokból adódó okok csökkenthetők.

A természettudatos magatartásra nevelés terén marad tehát többségében a tantárgyokhoz kötődő ismeretátadás, és a sikeres pályázatokból befolyt összegek függvényében a tanórán kívüli szakirányú gyakorlati tevékenység.

Az alsó tagozatos gyerekek a tantervbe épített környezetismereti séták keretében ismerkednek a természettel, órarend szerint tanulnak, barangolnak az erdőkben. Játszva ismerkednek a környék élővilágával, városunk környezeti szépségeivel-csúnyaságaival.

A felsős diákok ezt a hagyományt folytatva, már életkoruknak megfelelő nehezebb feladatokat is felvállalnak. (környezetrendezés)

A természetben eltöltött foglalkozások száma a természetjárásokkal illetve a különböző környezetvédelmi akciókba való aktív bekapcsolódással bővül.

3. Erőforrásaink

Személyi:

A) Belső: tanárok, diákok, pedagógiai munkát közvetlenül segítők

Feladataik:

- Pedagógusok: programok szervezése, lebonyolítása, dekoráció
- Pedagógiai munkát közvetlenül segítők: közreműködése programok előkészítésében, lebonyolításában
- Tanulók: tantermek, zöld területek rendezése

B) Külső: szülők, lakótelep lakói és egyéb partnerek

Feladataik:

- Szülők és egyéb partnerek: programok lebonyolításának segítése

Anyagi:

A) Külső támogatók

B) Pályázatok

4. Fenntarthatóságra nevelés

A fenntarthatóságra nevelés fontos része az általános iskolai tananyagnak. Minél korábban kezdjük tanulóink szemét rányitni a környezet szeretetére, megismerésére, megértésére, annál nagyobb esélyt látunk arra, hogy később, felnőttként is ennek megfelelően cselekedjenek. Feladatunk a szemléletformálás, amely kapcsán törekednünk kell arra, hogy diákjaink minden tanórán, minden iskolai programon olyan ismereteket szerezzenek, amelyekkel megtanítjuk őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a köztük rejlő összefüggéseket, egységes egészként tekintsenek a természetre és benne az emberre. Így válhatnak diákjaink tudatos környezettisztelővé, a természetet óvó felnőtté.

A fenntarthatóságra nevelést tekintjük pedagógiai tevékenységünk mozgatójának, törekvéseink, elvei átszövik az iskolai élet minden területét. Kompetencia alapú, vagy hagyományos tanítási órákon, szakkörökön, kirándulásokon, témanapokon, projektnapokon több, a fenntarthatóság témaköréhez kapcsolódó aktuális témát járunk körül. Az egészséges életvitellel, otthonunkkal, a Földdel, a vízzel, mint anyaggal és az élet nélkülözhetetlen elemével, a komplex természettudomány a biológiai sokféleség csodájával, a helyi és globális környezeti problémákkal, a hulladékgyűjtéssel, a szelektív hulladékgyűjtéssel minden évfolyam, minden korosztály megismerkedik az életkori sajátosságainak megfelelő szinten.

Célunk, hogy iskolánk tanulói a környezeti nevelés során ismerjék meg azokat a jelenségeket, folyamatokat, amelyek folyamán a bolygónkon mindannyiunk számára tapasztalt környezeti válságjelenségek tapasztalhatók. Ismerjék fel a jelenségek környezeti – társadalmi okait, ezek környezeti következményeit. Fontos feladatunk, hogy diákjaink lássák meg a közvetlen környezetükben meglévő értékeket, ezek megóvásába, megismertetésébe tevékenyen kapcsolódjanak be. Életmódjukban kapjon kivételezett helyet és szerepet a természet tisztelete, a felelősségvállalás és a környezeti károk megelőzésének igénye. Legyenek együttműködők a környezeti konfliktusok közös megelőzése, kezelése, vagy megoldása terén.

ÖKO programjaink a környezeti nevelést, a fenntartható állampolgárrá újtára lépést kívánják elősegíteni.

Az öko – szemlélet iskolánkban

- környezetbarát iskolát jelent, amelyben kivételezett helye van a környezeti nevelésnek.
- szülők, társadalmi- és civil szervezetek segítségével felhívjuk a figyelmet a „Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan!” időszerűségére.
- a tanórán kívüli tevékenységek révén (téma nap, projekt nap, vetélkedők, pályázatok, erdei iskolák) elősegítjük tanulóink környezettudatos magatartásának kialakítását.
- minden iskolát érintő tevékenységben igyekszünk takarékosan bánni az erőforrásokkal, csökkenteni az energiafelhasználást, vízfogyasztást, a hulladék mennyiségét.
- igényesen, esztétikusan alakítani iskolánk külső, belső környezetét, odafigyelve a többször felhasználható dekorációkra, az egyre több zöld növény beszerzésére.

A fenntarthatóság megvalósításának eszközei, módszerei:

- mindennapi működésében kiemelt figyelmet fordít a takarékos energiafogyasztásra, a környezetbarát termékek használatára, az ésszerű anyag-és hulladékgazdálkodásra,
- minden évben elkészíti öko munkatervét az iskolavezetés, a tanárok, az alkalmazottak, a tanulók és a szülők bevonásával,
- az iskola arculata képviseli a fenntarthatóság, a környezettel harmonikus együttélés, a környezetbarát működés, az egészséges életvitel megvalósításának pedagógiai értékeit,
- oktató-nevelő tevékenységében kiemelt helyet ad a helyi közösség életébe bekapcsolódó tevékenységeknek,
- pedagógiai munkája a gyermekek életkorát és egyéni sajátosságait messzemenően figyelembe veszi, sokféle pedagógiai módszert vesz igénybe az öko szemlélet kialakításának érdekében – újszerű tanulás szervezési formák (téma napok, témahetek, projektek), pedagógiai műhelymunka az öko csoport vezetésével, belső és külső

- továbbképzések, tanulás- módszertani foglalkozások, projektpedagógia,
- fontosnak tartja a szabadtéri foglalkozások szervezését, amely az egészséges életvitel egyik elengedhetetlen feltétele,
 - az iskolában van öko-munkacsoport, melynek tagjai közt vannak a reál, humán, művészeti tárgyak és a testnevelés tanárai, továbbá a köznevelési dolgozók képviselője,
 - a diákokat – diákönkormányzat révén – bevonjuk az őket érintő döntések előkészítésébe,
 - a Házi rend kiemelten foglalkozik a kulturális és természeti értékek védelmével,
 - az iskolánk dolgozói példát mutatnak a környezetbarát szemlélet és egészséges életvitel tekintetében,
 - minden tanév munkatervbe tervez öko szemléletű programokat,
 - belső és külső kommunikációs csatornáink tükrözik az ökoiskolai céljainkat,
 - lehetőségeinkhez mérten folyamatosan fejleszti bázisát az öko – könyvtár,
 - az iskolaépület környékén lévő természetes növényzet változatos és megkímélt, a telepített növényzet rendszeresen és szakszerűen gondozott, odafigyelünk a madárvédelemre,
 - az iskolai étkeztetés egészséges, tápláló,

ÖKO programok iskolánkban:

Az öko projektek, témanapok nemcsak a fenntarthatóságra nevelés részei, hanem általuk mélyebb kapcsolat alakul ki pedagógusaink, diákjaink és szüleik között, maradandó emléket nyújt, a környezet megóvásának attitűdjét alakítja ki, a felelős állampolgárrá nevelést a környezeti neveléssel ötvözi. Közelebb hozza tanulóinkat a helyi értékekhez, településük kultúrájához, fontossá teszi számukra a saját gyökereiket, de felkelti kíváncsiságukat más kultúrák, szokások megismerése iránt is.

Fontos, hogy ezek által a programok által fejlődjön diákjaink kezdeményezőképesége, önállósága és felelősségvállalása is. a csapatmunka révén javulhat az együttműködő képesség és a kompromisszumképeségük is. Ezek a feladatok pozitív hatást gyakorolnak a kommunikációs képességre, általuk tudatosulhat tanulóinkban, hogy ők is tehetnek valamit környezetünk megóvása érdekében, vagy a környezeti károk mérséklése terén. A produktumok előállításának során megláthatják az összefogás erejét, a csapatmunka előre vivő lehetőségét. A tevékenykedtetéssel összekötött tanulás sokszor hathatósabb tanulást eredményez, mint a tanórai, főleg, ha az a szabadban kerül megvalósításra.

A projektek kiemelt céljai:

- A természet szeretetére, megismerésére, megóvására nevelés.
- Környezetismereti, természetismereti, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása.
- Érzékenyítés, mely a globális és a helyi gondok feltérképezését, lehetséges megoldását jelentheti.
- Aktivításra, tevőleges magatartásra készítés pl.:a hulladékkezelés.
- A mindennapi életben megvalósuló környezettudatos gondolkodás kialakítása: pl.: kerékpáros és gyalogos közlekedés, a tömegközlekedés népszerűsítése.
- A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása.
- A hagyományok megismertetése, környékünkön tevékenykedő kismesterségek művelőinek, munkájuknak megismertetése.
- Fenntartható életvitel kialakításához köthető tudás átadása.
- Pályázatok figyelemmel kísérése.

Konkrét célok és feladatok

Az iskola elhelyezkedéséből adódó jellemzők:	Célok:	Tevékenység, feladat: (a még megvalósítandók, ill. a folyamatos tevékenységek kiemelése)
Légszennyezés	Csökkentés	zöldesítés az iskolakertben, tankertben a növények gondozása, pótlása gyomtalanítás
Szemét	Tiszta, egészséges környezet	lehetőség szerint szelektív hulladékgyűjtés (papír, olaj, fémdoboz, szárazelem) felvilágosító előadások az egészségkárosító anyagokról és a fertőzési veszélyekről
Az iskolabelső	Tiszta, meghitt környezet	festések, felújítások, a dekorációhoz falitáblák, a tantermekben szappan, WC papír portalanítás gyakori szellőztetés lábtörlők alkalmazása
Az iskola külső homlokzata, nyílászárók	Biztonságos környezet	vakolat megerősítése, felújítása, korszerű, hőszigetelt nyílászárók behelyezése
Világítás	Egészséges, takarékos	neonok cseréje energiatakarékos izzókra
Vízfelhasználás	Egészséges ivóvíz, vízfogyasztás csökkentése	víztakarékos öblítés, csapok karbantartása
Iskolakert	Tanítás, pihenés, felüdülés helye legyen	növények gondozása, pótlása, madáretetők, madárodúk kihelyezése, gondozása
Udvar	Biztonságos aljzat	az aszfaltozott rész felújítása
Az iskola eszközellátottsága	A tanítás-nevelés élmény-központúságának növelése, az esztétikai érzék fejlesztése – egészséges személyiség	a tantermekben interaktív tábla, projektor, számítógép esztétikus dekorációk, falitáblák, szemléltetőanyagok digitális fényképezőgép, ismeretterjesztő folyóiratok, könyvtár

4. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórai keretek

- tantárgyakba beépítve
- erdei iskola
- tanulmányi kirándulások
- környezet- és természetvédelmi napok
- osztályfőnöki órákon környezetvédelmi témák
- fenntarthatósági témahéthez kapcsolódó tartalmak

Tanórán kívüli lehetőségek

Szemponok a módszerek kiválasztásakor

- alkalmazkodjanak az életkori sajátosságokhoz
- vonjanak be minél több tanulót
- az iskola keretein túl is legyenek hatással
- a természetbe szervezett tevékenységek száma a lehető legtöbb legyen
- alapvetően pozitív szemléletet tükrözzenek, kerüljük a katasztrófa-pedagógiát
- a lakóhelyi vagy közeli konkrét példára alapozzanak, kötődjenek a napi élethez
- nyújtsanak sok élményt a tanulónak
- az érzelmeken át hassanak
- a személyes megtapasztaláson alapuljanak
- együttműködésen alapuljanak (teljes tantestület, egyéb iskolai dolgozók, külső szövetségek, szülők stb.)
- alapozzanak a korosztály kíváncsiságára, versenyszellemére, öntevékenységére, megismerési vágyára, korszerű életvitel és gyakorlati ismeretére
- legyen bennük sok játékos elem

A környezeti nevelés és öko programok színterei iskolánkban – ÖKO ARCULAT

Környezettudatos - Öko-projektek, témahetek

A projekt nemcsak maradandó, szép élményekkel gazdagítja a diákokat, hanem a környezet megóvását az aktív állampolgárságra neveléssel és a környezeti neveléssel ötvözi, valamint közelebb hozza a diákokat saját településük kultúrájához, gyökereihez.

Fontos, hogy a diákok dinamikus képességei (kezdeményszékszég, önállóság és felelősségvállalás) is fejlődjenek a projekt hatására. A csapatmunka során javul a kompromisszumkészség is. A feladatok megoldása során a résztvevők kommunikációs készségei is csiszolódnak. A létrehozott produktum segíti a diákokat képességeik felismerésében. Tudatosul bennük, hogy ők is sokat tehetnek környezetükért, ami igen fontos, hiszen sokan úgy érzik, egyedül kevesek ahhoz, hogy bármit tehsenek környezetük érdekében, és nem ismerik fel a bennük, illetve az összefogásban rejlő lehetőségeket. Nagy öröm a gyerekeknek, ha közösségben valamilyen elismerésnek örvendő tevékenységet folytathatnak. Emellett a nagyobb szabadság miatt a tanórán kívüli nevelés gyakran hatékonyabb a tanórainál. A diákok jobban emlékeznek azokra az információkra, amelyeket valamilyen tevékenység közben saját maguk szereznek, tapasztalnak meg. A gyerekek lelkesedése annál nagyobb, minél több saját megfigyelés, közös, csapatépítő tevékenység kapcsolódik a tanuláshoz, munkához és a probléma felismerése után maguk találják meg a lehetséges megoldásokat.

A projektek stratégiailag kiemelt céljai:

- Természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása
- Globális és helyi környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése
- A természet szeretetére nevelés, a gyerekek természettel való közvetlen élményekhez juttatása. A gyerekek lakóhelyük közelében található természeti értékek megismerése.
- A globális és a helyi környezeti problémákkal kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés – hulladékkezelési program, válogatott hulladékkezelésre szoktatás

- A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés – kerékpáros és gyalogos közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése
- A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése
- A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése, gyakoroltatása
- Ökológiai gondolkodásmód kialakítása, fokozása a diákokban, szülőkben
- A témában kiírt pályázatok figyelemmel kísérése.

A célok eléréséhez szükséges készségek, kompetenciák kialakítása, fejlesztése:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás,
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód,
- problémaérzékenység,
- kreativitás
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód,
- vitakészség, kritikus véleményalkotás,
- konfliktuskezelés és megoldás.
- értékelés és mérlegelés készsége

„Tegyük szebbé környezetünket!” program

- Az iskola kertjének, parkjának megújítása és folyamatos gondozása: a terület felosztása és osztályok védelme alá helyezése.
- új növények telepítése – sziklakert, egyéb dísznövények
- kerti foglalkoztató – öko tanterem létrehozása
- növények azonosító táblával ellátása
- a komposztálandó zöld hulladék, avar, stb. összegyűjtése és komposztálása
- madáretetők, madárodúk kihelyezése, téli madáretetés – madárbarát program elindítása
- Iskola „zöldítése”, célunk, hogy a folyosókon és az intézmény közös használatú belső helyiségeiben minél több dísznövény legyen. Az osztálytermek dekorálásánál elsődleges szempont az élő növények száma és ápoltsága.
- Öko faliújság, hirdetőtábla

„Energia” program

- „Energialesen” – az „Energiakommandó”: diákokból álló csoport rendszeres ellenőrző sétája, „örjárata” az iskola egész területén – vízcsapok, világítás, szellőztetés-ablakbezárás stb., diákok figyelmeztetése, figyelemfelkeltő plakátok, írások közzététele az öko hirdetőtáblán – időközönkénti helyzetértékelés
- Energia-, víz -és papírfogyasztás csökkentése, csapok elzárása a szükségleteknek megfelelő időben égjen csak a lámpa.
- Iskolai füzetek terjesztése „újra papírból”
- A fénymásoló papír-fogyasztás csökkentése, a kétoldalas papírhasználat ösztönzése (pl. selejt papírok röpdolgozat írásra tökéletesek)
- Környezetbarát tisztítószer használata

„Egészség” program

- Egészségnevelési projektek, témahetek
- Cél az étkezéssel kapcsolatos műanyag hulladék csökkentése és szelektív gyűjtése
- Kerékpáros és gyalogos közlekedést népszerűsítő programok
- Sportnapok, sportversenyek

Tanulói pályázatok. egy-egy környezetvédelmi probléma, témakör önálló kutatása, feldolgozása.

A születendő munka formája: szakmai dolgozat, rajz, fotó, film, interjú, irodalmi alkotás.

Kirándulás. A kirándulások az egészségnevelés fontos színterei.

A környezet- és egészségvédelem jeles napjai. A természet- és környezetvédelem és az egészségügy jeles napjairól a tanórákba beépítve illetve külön programokat szervezve emlékezünk meg. A nap jellegének megfelelő vetélkedőt, akciót vagy kirándulást szervezünk, illetve pályázatot írunk ki, falújságra ismeretterjesztő anyagot teszünk ki.

- Víz Világnapja
- Föld Napja rajzpályázaton való részvétel
- Madarak és Fák Napja – kirándulás, túra szervezése
- Vadaspark látogatása
- Takarítási Világnap – Te szedd!
- Állatok Világnapja - Tanulmányi kirándulás a Vadasparkba

Iskolai zöld médiumok – Az iskolai könyvtárban létesítünk külön polcot a környezeti témakörökkel foglalkozó könyveknek, CD-lemezeknek. Ezzel a megoldással a tanulók könnyebben átlátják a rendelkezésükre álló irodalmat, szívesebben kutatnak, olvasgatnak

Tanulmányi kirándulások – Szervezünk egy- vagy többnapos tanulmányutat egy-egy konkrét téma részletesebb megismerésére, egy-egy terület, táj megismerése céljából. Ellátogatunk kisebb-nagyobb gyerekcsoportokkal tanösvényekre, nemzeti parkokba, természetvédelmi területekre, vadasparkokba, botanikus kertekbe, múzeumokba.

Különválogató (szelektív) hulladékgyűjtés – Megszervezzük az egész iskolára kiterjedő szelektív hulladékgyűjtést és elkülönített elszállítást legalább a papírhulladék vonatkozásában. Ezen tevékenység határfoka nagy, hiszen jelentős mértékben kihathat a tanuló tágabb környezetére is.

Vetélkedők, tanulmányi versenyek – Az érdeklődő, ambiciózus tanulók részt vesznek helyi, regionális és országos versenyeken.

Tavaszi nagytakarítás - Az iskola udvarának és virágos kertjének rendbetétele az osztályok ablakai alatt, illetve a leggyakrabban használt területeknek megfelelően.

Kapcsolattartás külső segítő partnerekkel – Találkoznak a tanulók a helyi és országos környezet- és természetvédő civil szervezetekkel, ifjúsági tagozatként aktívan be is kapcsolódunk ezen mozgalmakba. Valamelyik nemzeti park, vagy társadalmi szervezet segítségével szervezünk a gyerekeknek természetvédelmi akadályversenyt. A felügyelőségek, vagy

környezetvédelmi cégek bevonásával műszeres vizsgálatokat is végzünk (pl. zajszint, talaj-, levegőszennyezettség).

Művészeti csoportok, ünnepségek – Használjuk ki a művészetek iránti érdeklődést. Néhány problémára próbáljuk ráirányítani a figyelmet a művészet eszközeivel

Kézműves foglalkozás – Tanmenettel tervezve a „Négy pillér” alapján. A természet adta anyagok (termések, levelek, tollak, csigaházak) illetve az újrahasznosítható hulladék-anyagok felhasználásával különböző díszeket, kompozíciókat készítünk, amelyekből kiállítás vagy vásár is szervezhető

Diákönkormányzati nap – Az iskolai programnak mindig lehet környezet-egészségügyi része is.

Sportnap – a szülőkkel összefogva egész naposra is tervezhetjük

Délutáni szabadidős foglalkozások: séta a környéken, termések gyűjtése

Környezetvédelmi szakkör: környezetvédelem, fenntartható fejlődés

Látogatások: állatkertben, múzeumban, botanikus kertben, arborétumban, tanyán, nemzeti parkban, szeméttelen, hulladékégetőnél, szennyvíztisztító telepen, papírgyárban. Ennek során előre megadott szempontsor vagy feladatlap segítségével buzdítjuk a gyerekeket az önálló felfedezésre, az ismeretek önálló feldolgozására.

Előadások – A nagyon jól sikerült környezet-egészségvédelmi tanulói kiselőadásokból, illetve a kiírt pályázatok szóbeli védéséből rendezhetünk egy iskolai szintű programot is. A tanulók, tanárok, szülők környezet- és egészségügyi nevelésének egyik hasznos módszere amellet, hogy fejleszti a tanulók helyes önértékelését és pozitív megerősítését. Meghívunk ebben a témában jártas szülőket vagy szakembereket, sőt volt tanítványokat is!

Szülői értekezletek: utalás a környezet-egészségvédelem néhány fontos elemére.

5. A pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések

5.1 A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

I. A pedagógiai program érvényességi ideje

1. Ezen pedagógiai program 2024. szeptember 1. napjától érvényes.

II. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

1. A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
 - A nevelők szakmai munkaközösségei (ahol ilyen nem működik, ott a szaktanárok) minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
2. Szükség esetén ezen pedagógiai programot módosítani kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgozni.

III. A pedagógiai program módosítása

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
 - az iskola igazgatója;
 - a nevelőtestület bármely tagja;
 - a nevelők szakmai munkaközösségei;
 - a szülői munkaközösség;
 - az iskola fenntartója.
2. A tanulók a pedagógiai program módosítását a diákönkormányzat képviselői útján javasolhatják.
3. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé.
4. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.
5. A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától minden évfolyamon bevezetésre kerül.

IV. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
2. A házirend elolvasható az iskola honlapján. Az iskolai honlap internet címe:
<https://bulgarfoldi.edu.hu/>
3. A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgató helyettesétől, tagintézmény vezetőjétől valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadóóráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.
4. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az iskola honlapján;
 - az iskola fenntartójánál;
 - az iskola igazgatójának;
 - a tagintézmény vezetőjénél.

5.2 A pedagógiai program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok

A Bulgárföldi Általános Iskola pedagógiai programját a szülői munkaközössége 2024. augusztus 30. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

(Mellékelve az elfogadásról készült jegyzőkönyvi kivonat: jelenléti ív; a határozatképesség megállapítása; az elfogadás mellett, az elfogadás ellen, illetve a tartózkodó szavazók száma és aránya; keltezés; az iskolaszék elnökének aláírása.)

A Bulgárföldi Általános Iskola pedagógiai programjával az iskola fenntartója egyetért, a jogszabályi előírásokon felül rá háruló többletkötelezettségeket nem tartalmaz.

(Mellékelve az egyetértésről szóló határozat a többletkötelezettségek felsorolásával.)

A Bulgárföldi Általános Iskola pedagógiai programjával az iskola működtetője egyetért, a jogszabályi előírásokon felül rá háruló többletkötelezettségeket nem tartalmaz.

(Mellékelve az egyetértésről szóló határozat a többletkötelezettségek felsorolásával.)

**A Bulgárföldi Általános Iskola pedagógiai programját a nevelőtestület
2024. augusztus 30. napján tartott ülésén elfogadta.**

(Mellékelve az elfogadásról készült jegyzőkönyvi kivonat: jelenléti ív; a határozatképesség megállapítása; az elfogadás mellett, az elfogadás ellen, illetve a tartózkodó szavazók száma és aránya; keltezés; a jegyzőkönyv-vezető és a hitelesítők aláírása.)

A pedagógiai program legitimációja

A Bulgárföldi Általános Iskola Pedagógiai Programját módosítottuk.

Figyelembe vettük a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendeletet.

A 20/ 2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 7.§ (1-11) bekezdése szerint áttekintettük Pedagógiai Programunkat és a szükséges változtatásokat átvezettük.

A 245/2024 (VIII.8.) Korm. rendelet a tiltott és használatában korlátozott tárgyak köréről, valamint a tárgyakra vonatkozó eljárásrend részletes szabályait és a 18/2024. (IV.4.) BM rendelet előírásait a pedagógusok teljesítményértékeléséről kidolgoztuk.

A módosításokat, változásokat a tantestület, a szakmai munkaközösségek elfogadták, a Szülői Szervezet képviselői megismerték.

**A Bulgárföldi Általános Iskola Pedagógiai Programját a mai napon
jóváhagytam.**

Miskolc, 2024. augusztus 30.

Mohr Rita
igazgató

6. Mellékletek

1. számú melléklet: Az intézmény helyi tanterve

1616 028980001/00677-1/2024.

Jegyzőkönyv

Készült: 2024.08.30.

Helyszín: Bulgárföldi Általános Iskola

Tárgya: Alapdokumentumok (Pedagógiai Program, SZMSZ, Házirend) módosításának elfogadása

Jelenlévők: Bulgárföldi Általános Iskola tantestülete

Igazoltan távol: Dojcsák Lászlóné

Szewczuk Anna

Szin Csilla

1. **Határozatképesség megállapítása:** A tantestület határozatképes
2. **Téma:** A Bulgárföldi Általános Iskola alapdokumentumainak (Pedagógiai Program, SZMSZ, Házirend) módosítása.

Mohr Rita igazgató ismerteti az alapdokumentumokba bekerült módosításokat:

- a teljesítményértékelés alapvető szabályai a 18/2024. (IV.4.) BM rendeletben foglaltak szerint
- a tanulókkal szemben lefolytatott fegyelmi eljárás részletes szabályai az Nkt. 58-59. §-ai, valamint a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 53-61. §-ai alapján
- 20/2012. EMMI rendelet alapján a tanítási órák rövidítéséről
- az iskolában tiltott és a használatukban korlátozott tárgyakra vonatkozó eljárásrend

Hozzászólások, javaslatok: nincs

3. Szavazás az elfogadásról

Jelenlévők száma: 30 fő

Szavazók száma: 30 fő

Szavazók aránya: 100%

Igen: 30 fő

Nem: 0 fő

Tartózkodik: 0 fő

A tantestület a szakmai alapdokumentumok – Pedagógiai Program, Szervezeti és Működési Szabályzat, Házirend - módosítását egyhangúlag elfogadta.

Miskolc, 2024.08.30.

.....
jegyzőkönyvhitelesítő

.....
jegyzőkönyvvezető

.....
jegyzőkönyvhitelesítő

Bulgárföldi Általános Iskola
Alapdokumentum módosítás

2024.08.30.

Sorszám	Név	Aláírás
1.	Bauer Ilona Katalin	Bauer Ilona Katalin
2.	Berta Zsóka	Berta Zsóka
3.	Boncsér Gábor	Boncsér Gábor
4.	Csacsovszky Viktória	Csacsovszky Viktória
5.	Dojcsák Lászlóné	KERESŐKÉPTELEN
6.	Dombi Tímea Nóra	Dombi Tímea Nóra
7.	Gyöngyösiné Koppány Judit	Gyöngyösiné Koppány Judit
8.	Hernádi Karolina	Hernádi Karolina
9.	Ketzer-Szabó Dalma	Ketzer-Szabó Dalma
10.	Király Lászlóné	Király Lászlóné
11.	Kis Katalin	Kis Katalin
12.	Kiss Virág	Kiss Virág
13.	Laboda Róbert	Laboda Róbert
14.	Lakatos Széplaki Rita	Lakatos Széplaki Rita
15.	Lénárt György Lászlóné	Lénárt György Lászlóné
16.	Lippai Szabolcsné	Lippai Szabolcsné
17.	Lőke Zoltán	Lőke Zoltán
18.	Lőrincz Andrea	Lőrincz Andrea
19.	Marosi Zoltánné	Marosi Zoltánné
20.	Mező Szilvia	Mező Szilvia
21.	Mohr Rita Katalin	Mohr Rita Katalin
22.	Molnár Bertalan	Molnár Bertalan
23.	Nagy Jánosné	Nagy Jánosné
24.	Nagy Timóteus	Nagy Timóteus
25.	Papp Katalin	Papp Katalin
26.	Szabó Árpád Lászlóné	Szabó Árpád Lászlóné

Sorszám	Név	Alírás
27.	Szabóné Szegő Judit	<i>Szabóné Szegő Judit</i>
28.	Szaladnya Roland	<i>[Handwritten signature]</i>
29.	Szewczuk Anna	KERESŐKÉPTELEN
30.	Szilágyiné Sipos Ilona	<i>Szilágyiné</i>
31.	Szin Csilla	KERESŐKÉPTELEN
32.	Szucsóné János Zita	<i>Szucsóné</i>
33.	Tóth Beáta	<i>Tóth Beáta</i>